

Zlate trobentice v rebrih in nežni modri žefran po sadovnjakih že nekaj tednov napovedujejo pomlad. Danes je prišla. Pravzaprav že včeraj, 20. marca ob 12. uri in 9 minut, so natančno izračunali astronomi. Pomlad namreč nastopi tisto uro, ko Sonce na svoji poti od juga proti severu prvič prekorači nebesni ekvator in stopi v znamenje Ovna. Naj bi bila topla, sončna, si želimo. Toda nikoli se ne ve. V naravi je to prelomnica, ki lahko prinese s seboj tudi viharne, mrzle dni. Da zima z repom vije, pravijo, toda nikoli za dolgo. (D. D.) — Foto: F. Perdan

XXXIII. Številka 22

Ustvarjalci: občinska konferenca SZDL
Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Trdje — Izdaja Časopisno podjetje
Kranj — Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik Andrej Žalar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ocena in dogovor

KRANJ — Danes ob devetih dopoldne bo v sejni dvorani kranjske skupštine Kranj 3. zasedanje skupščine medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko. Skupščina je izrednega poslova, saj bodo delegati ocenili preteklo delo organa, ki je bil ponavljen marca lani in v dobrem letu že postal del gospodarskega in družbenopolitičnega življenja Gorenjske, prav tako bo danes sprejet tudi letošnji delovni program, ki je že doseglo soglasje na zadnjem zasedanju izvršilnega odbora medobčinske zbornice. Lansko poročilo opozarja na kadrovske in organizacijske probleme, s katerimi se je srečevala zbornica, še posebej pa so obdelana področja družbenega planiranja in gospodarstva, obmernega gospodarskega sodelovanja in sodelovanja z drugimi zbornicami, turizma, agrosvilistva, drobnega gospodarstva, blagovnega prometa in sejmov, transporta, izobraževanja ter varstva okolja. Vsa omenjena področja so za Gorenjsko še posebej pomembna in zbornica je bila v dobrem letu velik pobjudnik za reševanje in urejevanje za Gorenjsko mnogih problemov in nalog. Zbornica pa bi bila lahko še boljša, če bi jo še večkrat vključevali v najrazličnejše skupine, skupaj z njo oblikovali plane gorenjskega pomena in vrednosti, ki sicer širšega pomena nimajo, pa so ključna predstavka občine ali delovne organizacije.

Iškanju novih oblik delovanja in organiziranja, preseganju vmenjenih lanskih pomanjkljivosti, planiranju in razvoju, vnovzrujanju sprotne gospodarske problematike, uveljavljanju dobrovoljnih odnosov, ustvarjanju in delitvi dohodka ter poslovnih kmetij, kjer mora Gorenjska doseči več kot je v preteklosti, je vrednost dela zbornice pa daje tudi usmerjeno urejevanje, kjer je beseda združenega dela še pretiha.

—jk

Deseti jubilejni Poldov memorial in svetovni pokal v smučarskih skokih Pod Poncami odlična mednarodna udeležba

V spomin na odličnega jugoslovenskega skakalca Janeza Polda iz Mojstrane vsaki dve leti prirejamo v njegov spomin mednarodno tekmovanje. Sobotni je jubilejni deseti. Janez Polda je bil vzor mladih skakalcev, po končani skakalni karieri pa je bil nepogrešljiv v organizacijskih odborih planinskih prireditv. — Foto: F. Perdan

Planica — Dolina skakalnic pod Poncami je spet praznična. Mednarodna smučarska skakalna druština je že zbrana ob obeh skakalnicah kjer bo danes in jutri tekma za svetovni pokal in deseti jubilejni Poldov memorial. Na devetdeset in stotovdeset metrski skakalnici so včeraj skakalci iz dvanaestih evropskih držav in ZDA, Kanade ter Japonske že opravili prvi uradni trening. Na startu so skoraj vsi najboljši tekmovalci na svetu z vodilnim v svetovnem pokalu Avstrijem Neuherjem. Med temi je solidno skakala tudi petnajstčlanska jugoslovanska reprezentanca. Obe skakalnici sta odlično pripravljeni. Danes in jutri bo uradna otvoritev ob 10. uri in oba dneva se bosta tekmi začeli ob 10.15.

Na obeh Bloudkovih skakalnicah se obeta zanimiv razplet za ponovno osvojitev točk v svetovnem pokalu. Udeležba je odlična, saj so zbrani v najboljši. Avstriji so prišli z vodilnim v svetovnem pokalu Neuherjem ter lanskim prvakom v poletih Kollerjem. V njihovi vrsti je še osem skakalcev. V japonski reprezentanci je drugi z olimpijskih iger na srednji

skakalnici Jagi ter četrtri na tej skakalnici Akimoto, nastopil bo tudi Curuga. Reprezentanca ZRN je v Planici z Leitnerjem, Wursthornom, Schwinghamerjem in Klauserjem. Za ZDA bo nastopil Makky, za Poljsko pa Bobak. Švicarji so v Planico prišli s Sumijem, Egloffom in Glasom. Pod Poncami so še Ruud, Bergerud in Collins. Med temi in še ostalimi so tudi Jugoslovani z Bogdanom Norčičem in Miranom Tepešem na čelu. Jugoslovansko zastopstvo na obeh tekmacih pričakuje solidne nastope. Torej v Planici je kar osem skakalcev, ki so uvrščeni od prvega do osmega mesta v točkovnju za svetovni pokal.

Medtem ko za danes pričakujejo obisk šolske mladine, pa naj bi jutri prišlo na ogled veliko število ljubiteljev skokov. Pod Poncami je bilo na vseh skakalnicah prireditvah vedno veliko gledalcev.

Parkirnih prostorov je dovolj. Najlažje boste v Planico prišli z nalepkami, ki so v prodaji v vseh turističnih agencijah. Za oba dni so po 200 dinarjev za osebne automobile, za avtobuse z mladino bo treba odštetiti 500 in za avtobuse z odraslimi po 1800 dinarjev. Za kombi ali mali avtobus (do 20 oseb) je nalepka po 500 dinarjev in v teh vseh cenah je vracanana tudi vstopnina.

Tekma na 90-metrski skakalnici za svetovni pokal se bo začela danes ob 10.15. jutri pa ob istem času na 120-metrski skakalnici tekma za deseti Poldov memorial in svetovni pokal.

D. Humer

Peti spominski zimski vzpon na Porezen

V počastitev boja in spomina padlih junakov med zadnjo odporivo, marca 1945, na Poreznu in grozovita dejanja okupatorja v Jasenicah, je v nedeljo 23. marca 1980 organiziran »jubilejni peti spominski vzpon na vrh Porezna.«

Odhod kranjskih planincev bo ob 6.30 uri izpred hotela Creina v spremstvu vodnikov. Ker je na Poreznu še precej snega, vremenske razmere pa niso znane, je za udeležbo potrebna zimska planinska oprema.

Pe

Kranj, petek, 21. 3. 1980

Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Bojevnik pravice, resnice in miru

Ljubljana — Vsako sporočilo zdravnikov iz ljubljanskega Kliničnega centra o zdravju predsednika Tita kot misel obide svet in zaide v vsak kotiček našega planeta. To se lahko dogaja le pri takoj velikih ljudeh, kot je naš predsednik Tito. Po njem poznajo Jugoslavijo in nas tudi ljude, ki ne vedo, kje naša dežela leži. Po Titu se zgledujejo ljude, narodi in narodnosti, ki želijo živeti srečno, svobodno in mirno. Tito je vzor tistim, ki se šele bijejo za te najlemenitejše vrednote našega bivanja. Naš zgodovinar dr. Pero Damjanović v svojih knjigah o Titu in drugih velikih osebnostih zgodovine poučarja, da je naš predsednik bojevnik pravice, resnice in miru. Ni klonil niti takrat, ko je ostajal osamljen v boju, vendar prepričan v pravilnost svoje poti, pravičnost svojega dela in veličino svojih idealov. To je največja stopnja junastva. Tito je leta 1949 po manevrih v Sumadiji najizrazitejši opisal svojo opredelitev: »Danes smo ostali osamljeni, saj je resnici nasilno zaprta pot... Tovariši, lahko bi izbrali tudi drugo pot, pot uklanjanja Stalina in informiroju. Če bi to storil, bi bil še naprej cenjen in ne bi veljal za odpadnika in prodano dušo, temveč bi me slavili. Vendar takšne poti nisem mogel izbrati. S takšnim dejanjem bi osramotil vse svoje življenje, življenje delavca, brezdomca in proletarskega borca, ki je občutil, kaj pomeni biti izkorščan in odvisen od drugega, pot revolucionarja in voditelja tistih, ki so ostali na bojiščih in moričih...«

Tito, bojevnik pravice, resnice in miru, se je obrnil ob tej priložnosti k mladim.

»Ne dovolite, da bi nas karkoli omajalo, nadaljujte boj in naj vam ne bo žal žrtev. Zagotavljam vam, da mora resnica na koncu zmagoati. In če tudi sami tega ne bi doživel, bodo doživel tisti, ki bodo prišli za nami in nas ne bodo prekinjali, saj nismo in tudi ne bomo izdali prihodnosti domovine!«

Zdravje predsednika je še vedno resno. Zdravniku so ustrezeni ukrepali in krvavitev je bila manj izrazita kot pretekle dni.

J. Košnjek

NASLOV:

19. MEDNARODNI KMETIJSKI IN GOZDARSKI SEJEM kranj 4.-14.4.'80

• razstava in prodaja sodobne domače in tujne kmetijske in gozdarske mehanizacije • hlevske opreme • vseh vrst priključkov • zaščitnih sredstev in gnojil • orodje za vrtičkarje • živilno-rejska, gozdarska in lovска razstava • razstava in prodaja blaga za opremo kmečkega turizma • razstava živilske in prehrambene industrije

Šibka ekonomска моč turizma

Na seji izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine minuli torek so med drugim obravnavali poročilo o lanskoletni turistično gostinski dejavnosti v občini – Rast družbenega proizvoda v tej panogi je počasnejša kot v drugih – V bodoče si bodo morali prizadevati predvsem za povečanje tujškega turističnega prometa.

Jesenice – Poročilo o lanskoletni turistično gostinski dejavnosti v jeseniški občini, o katerem so člani jeseniškega izvršnega sveta na torkovi seji obširno razpravljali, ima tri poglavja. V prvem so obdelani ekonomski kazalci iz sedanjega srednjeročnega obdobja, v drugem primerjajo lanskoletne rezultate turističnega prometa z rezultati 1978. leta, tretje pa predstavlja opravljene naloge nosilec turistične dejavnosti v Kranjski gori.

Predzadnje leto sedanjega srednjeročnega obdobja so turistično gostinski delavci v jeseniški občini ustvarili blizu 110,6 milijona dinarjev družbenega proizvoda, kar je 15 odstotkov manj od načrtovanih nalog v planu srednjeročnega razvoja. Vzrok za takšno zaostajanje je izpad načrtovanih naložb za povečanje prenočitvenih in drugih zmogljivosti ter izgradnjo turističnih objektov.

Almira izvaža

Radovljica – Delovna organizacija Almira iz Radovljice si letos obeta uspešnejše poslovno leto, saj so že lani jeseni začeli intenzivno izvažati in v primerjavi z letom prej dosegli več kot trikrat vrednejši izvoz kot leto prej. Lanski izvoz bo torej izdatno vplival na letošnje poslovne rezultate, ki naj bi bili večji tudi ob doslednem spoštovanju stabilizacijskih ukrepov.

Almira se je preusmerila v izdelavo težjih pletenin in v metrožo za prodajo. Ta preusmeritev je bila dokaj težka. Dodatno obdelavo metraže so opravili v Suknu Zapuže, kjer so oplemenitili 23.000 kilogramov v devetih različnih kvalitetah. Ker pa v Suknu niso mogli vsega predelati, so nekaj sto kilogramov pletenega blaga predelali v Bači Podbrdo. Almira je imela tehnološke težave, primanjkovalo pa jima je ustreznega domačega in uvoženega materiala.

Za letos je Almira omejila vrednost in obseg naložb. Uvozili naj bi

V turizmu in gostinstvu so lani dosegli prek 188 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Načrtovane rezultate so tako presegli za skoraj 28 odstotkov, vendar pa je bila ekonomičnost poslovanja zaradi hitre rasti stroškov dokaj nizka. Ustvarili so prek 58 milijonov dinarjev čistega dohodka; le kranjskogorski hoteli Kompass so imeli za blizu 2,7 milijona dinarjev izgube.

Kot so udeleženci seje ugotovili med razpravo, bodo v turizmu in gostinstvu v bodoče morali razmisli o drugačni organiziranosti ter možnostih medsebojne povezave, da bi zmanjšali stroške poslovanja in dosegli hitrejšo rast družbenega proizvoda. Prav tako se bodo morali povezovati z gospodarskimi organizacijami in dohodkovno soodvisnimi organizacijami združenega dela pri uresničevanju naložb, ob čemer naj bi si prizadevali tudi za naložbe v izgradnjo turističnih garsonjer ho-

telškega tipa. Veliko možnosti se ponuja v sodelovanju z zasebniki, saj izkoriščenost zmogljivosti v zasebnih turističnih sobah ni zadostna.

Glede lanskega turističnega prometa v občini so menili, da je bil zadowljiv. Skupno so imeli prek 178 tisoč gostov, kar je dobre 3 odstotke manj kot leto prej, vendar pa je število nočitev večje za skoraj 8 odstotkov; skupaj jih je bilo 606.440, od tega blizu 441 tisoč domačih gostov. Doba bivanja se je povečala za okrog 13 odstotkov, predvsem na račun tujih gostov. Prek leta so bili hoteli zasedeni poprečno 64-odstotno, zelo slabo pa so bile izkoriščene zmogljivosti zasebnih sob in gostiln.

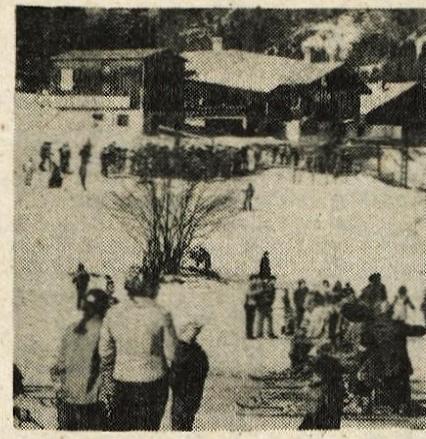
počitniških domov in planinskih koč.

Razpravljalci so poudarili, da zaradi zaostajanja naložbene dejavnosti ni moč pričakovati znatenjega povečanja turističnega prometa v prihodnjih letih. Zato si bo treba prizadevati zlasti za pobiranje večjega števila tujih gostov in s tem za povečanje devoznega priliva. Vso skrb bodo morali posvetiti tudi uresničevanju načrtov razvoja posebnih oblik turizma, kot so mladinski, vaški in kmečki; o možnostih razvoja slednjega bo treba čimprej izdelati ustrezno studijo.

Ob vrsti problemov – gre za neuresničevanje dolgo načrtovane izgradnje športnih in rekreacijskih objektov ter specializiranih gostinskih in trgovskih lokalov v našem največjem turističnem centru pa reševanje drugih perečih vprašanj – so na seji opozorili na neaktivnost pri ustanavljanju poslovne skupnosti za turizem. Zato so sklenili razrešiti dosedanje iniciativni odbor za ustanovitev te skupnosti in zadolžili oddelke za gospodarstvo pri občinski skupščini, da pripravi predlog za sestavo novega odbora.

D. S.

S. Saje

Premalo investicij v turizem?

Škodljiva praksa

KRANJ – Družbeni dogovor o uresničevanju družbenih usmeritev razporejanja dohodka med drugim določa, da organizacije združenega dela in delovne skupnosti, ki svojih letošnjih planskih dokumentov nimajo usklajenih z resocijskimi določili, ne smejo izplačevati višjih osebnih dohodkov kot novembra lani. Služba družbenega knjigovodstva je bila zadolžena za spremljanje izvajanja dogovora. Služba je posredovala kranjskemu izvršnemu svetu podatke, kdo vse je kril dogovor do 15. februarja. Ugotovitev službe niso razveseljive: pojavila in uveljavila se škodljiva praksa, da takšne družbene dogovore na vsa usta hvalimo in jih podpiramo, istočasno pa te razmišljamo, kako jih bomo kršili!

Služba družbenega knjigovodstva je ugotovila, da je kar 43 organizacij združenega dela, temeljnih organizacij in delovnih skupnosti iz kranjske občine kršilo ta dogovor in do 15. februarja izplačevalo više osebne dohodke kot dovoljuje dogovor. Kar 11 delovnih organizacij in skupnosti pa je dovoljen mejo preseglo za 10 in več odstotkov. To so savaš temeljna organizacija Avtopnevmatika, Agromehanika KŽK Kranj, Engineering, Dimnikarsko podjetje Kranj, Kinematografsko podjetje Kranj, Gorenjska obrtna zadruga, Vzgojni zavod Preddvor, Dom oskrbovalec Albina Drolca Preddvor, Institut Golnik, občinski odbor Rdečega krsta Kranj in Poklicna šola Kranj. Omenjene in druge organizacije kršijo na vprašanje po vzrokih preseganja najraje odgovarjajo, da ne poznajo predpisov in da družbenega dogovora niso dobri razumeli!

Po sodbi kranjskega izvršnega sveta, ki je v sredo obravnaval to problematiko in jo bo posredoval zborom občinskih skupščin v obravnavo, takšno pojasnilo ni sprejemljivo, saj je bilo le redkih dogovorov toliko razprav kot o tem. Ukrepi kaže takoj, sicer se utegnejo takšne kršitve širiti. Svojo sodbo tej problematiki bosta izrekla še občinski svet Zveze sindikatov in družbeni pravobranilec samoupravljanja. Prav lahko pa izlučimo ugotovitev, kako neodgovorno se lotevamo stabilizacije in nočemo razumeti ene od osnovnih teženj, da mora biti naši letošnji plani usklajeni z resocijskimi, da mora iz njih izzrevati stabilizacijsko ponašanje in da za mnenja, naj gospodarno ravna nekdo drug v imenu prizadetega, ne bi smelo biti več prostora in opravičila.

J. Košnjek

Gospodarstvo zamuja

Predsedstvo republiške konference SZDL je obravnavalo pripravo srednjeročnih planov – Gospodarstvo zamuja, ker je moralno v začetku leta pripraviti stabilizacijske programe

Prezidium republiške konference SZDL je obravnavalo informacijo o pripravah novega srednjeročnega plana. Začenja se namreč drugi in najpomembnejši del planiranja, v katerem se bodo planske smernice usklajevale z resničnimi možnostmi. Na seji se poudarili, da so bile do sedanje priprave dokaj intenzivne, vendar ponekod z izdelavo smernic še zamujajo. Se posebej je to opaziti v gospodarskih organizacijah, ki so se morale na začetku leta posvetiti reševanju stabilizacijskih problemov. Kljub temu je prišlo do razkraka med opredelitvami, ki so jih sprejeli glede uvoza in ravnanja naših delovnih organizacij, ki se vedno povečujejo nakupu na tujem ter neupravičeno računajo z domačimi in tujimi bančnimi krediti. Zamuda pri planirjanju pa preprečuje, da bi lahko začeli srednjeročne razvojne načrte usklajevati in potrjevati v samoupravnih sporazilih.

Na seji predsedstvo poudarili, da bo k pripravi srednjeročnih planov potrebno pritegniti ljudi v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in okrepliti sodelovanje med uporabniki in izvajalcem v samoupravnih interesnih skupnostih. Se posebej velja to pri načrtovanju prostorskega planiranja, ureditve okolja in družbenih dejavnosti.

Predsedstvo republiške konference SZDL se je seznanilo tudi z delom koordinacijske skupine za družbenopolitično aktivnost pri uresničevanju stabilizacije na gospodarskem področju. Kljub temu, da organizacije združenega dela načrtujejo ob-

DEŽURNI VETERINARI

ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE Kranj

DEŽURNI VETERINARIJ od 21. 3. do 28. 3. 1980

Za občini Kranj in Tržič BEDINA Anton, dipl. veterinar, Betonova 58, tel. 23-518

SOKLIČ Drago, dipl. veterinar, Strahinj 116, tel. 47-192

Za občini Radovljica in Jesenice

GLOBOČNIK Anton, dipl. veterinar, Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 75-868

Za občino Škofja Loka PIPP Andrej, dipl. veterinar, Škofja Loka, Partizanska 37, tel. 60-380

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinitljivo.

Boris Vertelj – navlačevalc konic

tudi dobro se da zasluziti, če si hiter, spremten in natančen.

Kako je prišel v Peko? Saj je vendar Tržičan! Vsi njegovi so pri Peku: oče je bil, sestra dela tu, brat, mlajši brat se uči za čevljarja...

Opazujem ga pri delu. Hitro mu gre od rok. »Če bi tale vrhnjak prilepil postrani, bi bila moja krivda, če bi rožo, ki pride tule na sredno, neslo v stran. Točno na sredino mora biti,« pripoveduje, medtem ko vleče za jermenčke in jih zabija s krivimi kleščami. »Najbolj zahtevni pa so moški škornji, ki so podloženi s krvnino. Te navlačim na stroj. Po dvakrat, trikrat navlačim en čevlj, da je dobro. In prav nič ne moreš prehiteti, ker je stroj merilo za tvoje delo. Če je ročno, pa lahko bolj počutiš. Le kvaliteta ne sme trpeti.«

»Kakšen je pa zasluk?« »Ni slab. Kar okrog 9.000 dinarjev zneset mesečno, če delo normalno teče ali če imamo v delu še kakšno vzročno kolekcijo. Zanjo smo bolje stimulirani. Osnova pa je nizka, tam okrog pet do šest tisočakov.«

Lani jim je nagajalo v proizvodnji. Kar pol leta se je vleklo. Vedno je nekaj manjkalo. Če so bili zgornji deli, ni bilo podplatov, če so bili podplatni, je manjkalo nekaj drugega. Zdaj pa gre res v redu.

Nimajo tekočega traku. Vsak transportni trak sam premika ročno: kolikor hitro pač dela. Nikogar tu ne žene v delo prisila tekočega traku.

»Kaj pa izmet? Je velik?« »Od 2.000 parov dnevno si lahko privoščimo le 10 parov. Pa že to je veliko. Nagrajevam smo od kvalitete in če te ni, je seveda zaslužek manjši.« Na veliki črni tabli, obešeni med okna, vodja oddelka sproti zapisuje izmet, da delavci vidijo kje in koliko napak je bilo storjenih. V opozorilo...

Ob strani je na stojalih razvrščenih tudi nekaj starih, že nošenih čevljev, ki so jim jih z reklamacijo vrnile trgovine. Če je ugotovljeno, da je napaka njihova, morajo čevljelj popraviti ali pa plačati. Prav nič radi ne vidijo tistih stojal, toda kaj hočeš. Potrošnik ima tudi svojo pravico in popravili jih bodo, če se bo le dalo.

D. Dolenc

Potok Ločnica, ki teče mimo Podobena in Volče in se pri Poljanah izliva v Soro, ob nalinjih hitro naraste in deroča voda spodjeda bregove. Zato so bili bregovi zavarovani z leseni jezovi. Sedaj pa so se krajani odločili za regulacijo. Posnetek je narejen pri Podobenu. — Foto: F. Perdan

Kmetijstvo še nima samoupravnega pečata

Občinska konferenca SZDL Kamnik je bila prisotna na vseh področjih dela in življenja v občini – Manj uspeha pri samoupravnem organiziranju kmetijstva, akciji razdelitve krajevne skupnosti Kamnik in delovanju potrošniških in hišnih svetov

Kamnik – Ni bilo področja, o katerem ta ali oni organ občinske konference SZDL ne bi razpravljal in sprejemal odločitve, so menili razpravljalci na petkovem zasedanju občinske konference SZDL Kamnik, ko so pregledali informacijo o njenem delu od lanskega junija do letošnjega februarja. Siroko zasnovano delo, prisotnost v vseh trajevnih konferencah SZDL, uspešno delo koordinacijskih odborov na najpomembnejših področjih dela, znatno izboljšanje ravni informiranja občanov so ugotovite, ki kažejo, da je bilo delo občinske konference v preteklih devetih mesecih plodno in uspešno.

Posebej moramo omeniti delo koordinacijskih odborov, s katerimi so učinkovito razreševali vprašanja na nekaterih najpomembnejših področjih. Najprej je bil oblikovan za kadrovska vprašanja, ki je sproti reševal problematiko. V družbenopolitično aktivnost se je uspešno vključil odbor za spremeljanje in pozvezovanje aktivnosti pri pripravi planov. Vseskozi je bil v središču dela, ga ocenjeval in usklajal, posebej pozorno se je povezoval s krajevnimi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Odbor za spremeljanje problematike na področju stanovanjskega gospodarstva se je učinkovito vključil v javne razprave o samoupravnem sporazumu ob prehodu na ekonomske stanarine in v zvezi s tem sklical vrsto posvetov s hišnimi sveti. Za delo na področju splošne ljudske obrame in družbenega samozraščite je občinska konferenca prejela plaketa Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije, kar je nedvomno v veliki meri zasluga uspešnega dela odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozraščito. Najmlajši je pravkar oblikoval odbor za stabilizacijo. Posebni odbor pa je že razrešil nekatere dileme glede izkorisčanja in vzdrževanja športne dvorane.

Pa vendar moramo osvetliti tudi nekatere pomanjkljivosti, ki so se

pokazale. Posebej kritično so razpravljalci ocenili delo občinske konference SZDL na področju kmetijstva, ki v kamniški občini še ni dobrolo samoupravnega pečata. Zastavlja se vprašanje, kako pognati v tek samoupravno organiziranje kmetijstva, saj so naloge že dogovorjene, in jih torej tisti, ki so odgovorni za njihovo uresničevanje ne izpolnjujejo. Sicer dajejo v kamniški občini kmetijstvu poseben poudarek in združeno delo združuje sredstva za pospeševanje kmetijstva, pa tudi v občinskem proračunu ima kmetijstvo pomembno mesto.

Razdelitev krajevne skup skupnosti Kamnik na več manjših je nalog, ki se vleče že več let. Vendar dolje kot do odločitve, da je to treba storiti niso prišli, čeprav je bilo vloženega že veliko dela. Težave imajo z organiziranjem aktivnih organizacij socialistične zveze v tej krajevni skupnosti.

Kot tretjo pomanjkljivost pa so razpravljalci ocenili zaostajanje pri organiziranju dela hišnih in potrošniških svetov.

Poročilo o delu občinske konference SZDL skromno omenja dejavnost okrog lanskih praznovanj jubileja kamniškega mesta, saj so v organizacijo vrste prireditev vložili veliko dela. Uspešno so pripravili tudi lanski enajsti zbor gorenjskih aktivistov.

M. Volčjak

Kiosk za prodajo srečk

Medvode – Igralci iger na srečo že dalj časa želijo imeti v Medvodah možnosti vplačil športne napovedi, lota in nakupa srečk, saj morajo sedaj v Kranj ali Ljubljano. Njihovim željam je prisluhnih Loterinski zavod Slovenije, ki ho še do poletja postavil kiosk na avtobusni postaji v Medvodah, od njega pa si oboji veliko obetajo.

-fr

Prometna vzgoja sestavni del vzgoje do konca srednje šole

Varnosti ne kroji samo voznik

Od osvoboditve sem so avto-moto društva prva, ki se ukvarjajo z vzgojo voznikov, sprva so to delala povsem ljubiteljko. Kljub nekaterim slabostim, ki spremljajo njihovo delo, lahko trdimo, da so upravičila svoj obstoj in zaupano jim vlogo. V Sloveniji je 85 avto-moto društva, ki imajo 73 avtošol, enakomerno razporejenih po vsej republike. Tudi na Gorenjskem je njihova mreža gosta, kar je dobro izhodišče, da postanejo avto-moto društva centri za širjenje voznika znanja, etike in kulture. Seveda ne kot edini dejavnik, temveč eden naj-

daljevala prek srednje šole tako, da bi vsak absolvent srednje šole opravil tudi šoferski izpit. Le takšen program bi lahko zagotovil celovito vzgojo voznikov in tako tudi višjo kulturo in etiko v prometu. V sedanjem šolanju voznikov sicer pri predavanjih o cestnopravničnih predpisih kandidati slišijo o etiki in kulturni v prometu, vendar je program prekratek, da bi kaj dosti vplival na mišljene bodočih voznikov. Tudi instruktor, ki naj bi naučil kandidata voznikih spremnosti in mu pri tem pouku izoblikoval ustrezni odnos do prometa in do drugih udeležencev v prometu, lahko kaj malo naredi. V avtošole prihajajo odrasli ljudje, ki so oblikovane osebnosti, zato si težko predstavljamo, da bi lahko v tako kratkem času spremnili njihove navade ali celo značaj. Posebno pa, če vemo, da se s prometno kulturo teh ljudi pred prihodom v avtošolo ni nihče ukvarja.

Drug problem je nerešen status inštruktorjev. Pri kranjskem AMD imajo 6 redno zaposlenih in 16 inštruktorjev, ki delajo po pogodbah. Vsak inštruktor mora vsaka tri leta potrjevati svoje znanje pred posebno komisijo, skratka, če se redno zaposli se praktično lahko samo za tri leta. Razen tega lahko to delo opravlja poklicno le dvajset let, potem pa si mora poiskati kruh drugje. Zato je inštruktorje težko dobiti in največkrat pri svojem delu vztrajajo takšni, ki jim delo v avtošoli nomeni nekaj več kot poklic. Zasluzki za osem ur aktivnega dela dnevno, se pravi za osem ur vožnje s kandidatom in v stalni pravljeno, so dobrih 8 tisočakov mesečno. Inštruktor, ki dela po

42 odstotkov uspešnih

Lani se je za tečaj cestnopravničnih predpisov prijavilo 9023 kandidatov, obiskovalo ga pa ga je opravilo 4396 kandidatov. Na praktični del izpita se je prijavilo 6169 kandidatov in ga je uspešno opravilo 2.611 kandidatov ali 42 odstotkov. Leta 1975, ko je lahko poučeval vsak, ki je imel nekaj let prakse, je vozniki izpit opravilo v roku 35 odstotkov prijavljencev.

Za voznike kmetijskih traktorjev se je lani prijavilo 309 kandidatov. 75 jih je uspešno opravilo teorijo, le nekaj manj pa praktični del. Za preizkus cestnopravničnih predpisov pa se je prijavilo 1860 kandidatov, uspešno pa ga je opravilo 423 kandidatov (vozniki ponii ekspresov).

Pokopani premogovni upi

LESCE – Vse do lani je bilo v Lescah skladisč premoga, v zadovoljstvo krajanov Lesc, Radovljice in Bleda. Lani pa je Merkur, Velezelenina Kranj, temeljna organizacija prodaja na drobno, skladisč ukinila, v precejšnji srd in negodovanje krajanov, ki so zahtevali pojasnilo. V problematiko se je vključil izvršni svet občine, kajti krajani treh velikih naselij pač niso hoteli dopustiti, da se jim skladisč ukinje. Občani morajo zdaj po premog v Naklo in plačevati dražji prevoz.

Skladišča torej ni več, Merkur je postal izredno široko in ekonomsko utemeljeno obrazložitev, iz katere na kratko izhaja, da bi skladisč poslovalo z izgubo. Zato, ker se krajani kar ne morejo pomiriti s tem, da skladisča več ne bo in se pritožujejo, da ta trgovina nikakor noče slišati za želje in potrebe krajanov in se jim približati, poglejmo,

Skladišče premoga v Lescah za prebivalce Lesc, Bleda in Radovljice bi bilo po izračunih kranjskega Merkurja nerentabilno – Kar slabih 5 milijonov dinarjev bi morali nameniti za skladis-

kako bi po Merkurjevih izračunih takšno skladisč poslovalo z izgubo.

Merkur pravi, da bi razkladnje premoga v Lescah za območje Radovljice, Lesc in Bleda zahtevalo novo investicijo v vrednosti 4 milijone 975.800 dinarjev. Osnovna sredstva bi se izkazovala v razkladalcu premoga, v pisarniškem kontejnerju s sanitarno kabino, v mostni tehnicni, v razkladalni rampi, industrijskem tiru, opremi, nakupu zemljišča. Skupaj bi bilo zaposlenih šest ljudi: strojniki, dva delavca, tehtalec, blagajnik in prodajalec premoga. Na tem območju bi naročili letno 12.000 ton, razkladalec premoga pa v osmih

urah razloži 6 vagonov ali 25 ton, kar je 150 ton na dan. Leto bi bili zaposleni z razkladanjem 8 delovnih dni. Ob teh podatkih so pripravili pregled planiranega poslovnega uspeha, z izgubo več kot milijon dinarjev. Sledijo materialni stroški, del dohodka z skupne službe, del dohodka z prispevke in davke, poslovni uspeh Kuriva Naklo (z izgubo primerjalna kalkulacija). Dostava za tono premoga za območje Kranja znaša 90 dinarjev, za območje Radovljice pa 160 dinarjev. Prodajna cena za tono premoga v Lescah je povečana z 11,50 dinarjev na račun odvisnih stroškov in predstavlja tovorni odstotki do Kranja do Lesc. Če bi premoga sami dostavljali, bi se stroški dostave zmanjšali od 18 dinarjev za tono na 90 dinarjev. Potrošniki bi lahko dobili na premoga cene za 58,50 dinarjev.

Poslovna enota, ki bi deloval v Lescah, nima zagotovljene niti osnovnih pogojev za svoj obstoj. Eden važnejših vzrokov pravi Merkur, je neizkoristljiv delovnega časa. Od približno 80 delovnih dni bi poslovna enota delala le 80 delovnih dni, zato se stroški tako visoki, poslovni uspeh pa izkazan z izgubo.

Tako nesporno in nedvomno Merkur pokopuje vsakrino premogovno upanje. Saj ima delna organizacija iz svojega melega kota prav, a kaj, ko je človek srečuje s toliko nerentabilnimi trgovinicami na način podeželju, ki delajo sive lase in stalno izgubo trgovskim delnim organizacijam. Pri pridi jih lahko ukinili in rekli, da ne si prebivalstvo pošte življenske dobrine v večjih, za delovne organizacije rentabilnih trgovin, vendar ima in mora imeti trgovina v naši družbi vse dačen pomen in namen ...

D. Sedej

Vzrok slabša pšenica

Po mnenju nekaterih občanov je kranjski kruh slabši od drugih na Gorenjskem, kar pa je posledica slabšega pšeničnega zrna in moke – Tržna inšpekcija beleži manj pritožb

Kranj – Zakaj je kruh iz kranjske Pekarne slabški kot kruh iz drugih gorenjskih Pekarn, je bilo slišati v Kranju in to vprašanje se je preselilo tudi na delegatske klopi občinske skupščine Kranj.

Odgovor so pripravili kranjski tržni inšpektorji. Posredujemo ga, ker se nam zdi prav to področje vsakdanje in izredno zanimivo za občane. Kruh je še vedno kljub ugotovitvam statistikov o vedno manjši porabi eno osnovnih in tudi živiljenjsko raven pomembnih živil. Vse osnovne vrste kruha, ki jih pečejo v kranjski Pekarni, redno analizira Zavod za socialno medicino in higijeno Gorenjske in ugotavlja, da so vzorce kruha primerni za promet. Tržna inšpekcija prav tako ugotavlja, da je bilo leta 1979 sorazmerno manj pritožb na račun kvali-

tete kruha kot v prejšnjih letih. To kaže na zadovoljivo kvaliteto kruha, hkrati pa tudi na prizadevanja peka speci čim boljši, kvalitetnejši in okusnejši kruh, čeprav osnovna surovina za peko ni vedno najboljša. Kvaliteta kruha ni odvisna le od peka, temveč tudi od kvalitete pšenice, mletja in dobljene moke. Na kvaliteto kruha pa seveda vpliva peka sama, ker kranjska Pekarna nima dovolj kvalificiranih in strokovno usposobljenih delavcev.

Da je kruh slabši, je treba iskati večino vzrokov v pšenici. Lanska pšenica je slabša kvalitete, kar ugotavlja tudi novosadski institut. Pšenica iz lanske letine vsebuje veliko naklitenih zrn slabške kvalitete, kar se prenese na moko. Kruh, pečen iz takšne moke, pa je lepljiv, pojavitajo pa se tudi vodni pasovi.

J. Košnik

9,60 din za razširjeno reproducijo

Učne ure so po 180 dinarjev, kar je za kandidata velika, vendar pa ima AMD le 9,60 din dobička. Največji strošek bruto OD s prispevki in sicer 52 odstotkov, potem pa gorivo in amortizacija vozila, vredovanje vozila, taksa in podobno.

sti in znanja in kako se zna uspešno vključevati v promet na naših cestah.

Oh vsem tem bi lahko rekli, da prepogosto poenostavljamo, da je v prometno varnost odgovoren le voznik, oziroma avtošola in inštruktor, ki je voznika učil. Od njih pričakujemo preveč, zatiskamo pa oči na stacionarne cestami, neustrezeno premetno signalizacijo in slabo prometno ureditvijo, ki ni več kot poslovni navalni, ki ga Gorenjska z takoli bolj občuti zaradi poletnega »preseljevanja« severnjakov proti morju in zimsko turističnimi sredstvi.

L. Bogataj

SODELOVALI SO:
Janko Košnik, predsednik AMD Krajskega sekretariata društva Marjan Pušar, Janez Škerlav, predsednik izpitne komisije pri Sob Krnu Miro Kočevar in instruktor Viktor Kravc

emonin kotiček

Nakupovalno potepanje po Maximarketu

Na stotisoč krmnih motorjev Tomos plove po morskih prostranstvih vsega sveta

morskih prostranstev le redko najdejo kaj zanimivega za svojega v Emoninem kotičku. Tokrat pa bodo le prišli na svoj račun. Tisti, ki vam je napravil nekaj zanimivega, je skoraj dobrodošel še posvet s prodajalnikom, ki je pravi lepotec med vam. Na koncu Tržaške in Celovške ceste. Modeli, barve in kvalitetne tkanine postavljajo kupca kar pred težko odločitev kaj kupiti. Pohvala gre proizvajalcem in trgovcem, ki izdelke naročajo. Maximarket-torej sledi doma in v svetu.

Maksimo plovil z avtomobili so primerne in varne prikolice, tudi lahko kupite v športnem Maximarketu. Pričolica P 3 stane 14.886,05 din, P 4600 20.575,10 din. Pred nakupom obrodošel še posvet s prodajalnikom, katerem boste zvedeli vse, ki

Naj še povem, da so količine krmnih motorjev po navedenih cenah precej omejene. Nove pošiljke bodo v povprečju za 2.000 din draže. Če hočete torej „ujeti“ stare cene, bo potrebno z nakupom pohititi.

APARATI PHILIPS ZA DINARJE

Emona kot ekskluzivni prodajalec Philipsovih aparatov je dala na tržišče kasetne magnetofone z vgrajenim

radijskim sprejemnikom v stereo in mono izvedbi. Na oddelku akustike v Maximarketu lahko kupite stereo model 774/70 za 15.782,60 din, stereo model 513/00 pa za 12.774,79 din. Različne mono izvedbe stanejo od 6.299,79 do 15.484,31 din. Pri stereo izvedbah je možen priključek na omrežno električno napetost 220 V, na baterije in na avtomobilski akumulator od 9 do 14 V.

MODA POMLADI

Da ne bi bil nežni spol-prikrajan, pa še nekaj besed o novi pomladanski modi. Že kratek sprehod po oddelku konfekcije v Maximarketu kaže, da nič več ne capljamo za trgovinami na koncu Tržaške in Celovške ceste. Modeli, barve in kvalitetne tkanine postavljajo kupca kar pred težko odločitev kaj kupiti. Pohvala gre proizvajalcem in trgovcem, ki izdelke naročajo. Maximarket-torej sledi doma in v svetu.

Še besedo, dve o barvah. Letos prevladujejo nežne pastelne barve od svetlo sive do vijoličaste. Modra barva je zastopana s številnimi odtenki. Za deževne dni pa ne bo odveč nov prikupen dežni plášč.

Pa cene? Za današnje dni so povsem sprejemljive.

Obilo užitka ob nakupovanju vam želi

Vaš JANEZ DOLENJSKI

Dispanser za mentalno zdravje in nevrologijo

Šolanje na šolah s prilagojenim programom

V zadnjem sestavku smo napisali, da se laže duševno nezadostno razviti otroci šolajo in usposabljajo na šolah s prilagojenim programom (bivše posebne šole).

Šolanje na teh šolah je prav tako osmletno in poteka po skrivenem predmetniku in po prilagojenem učnem programu. Na teh šolah se npr. ne učijo tujega jezika, učni program pa je le okvirno predpisani, je elastičen in se prilagodi sposobnostim otrok. Razredi na šolah s prilagojenim programom so po številu učencev v razredu bistveno manjši, da je možno več individualizacije v učnem procesu, več možnosti za razvijanje telesnih in duševnih sposobnosti in več možnosti za skupno in individualno korekcijo otrokovih okrnjenih sposobnosti in različnih motenj.

Poudarek pri šolanju teh otrok je na splošni socializaciji otroka in na razvijanju ročnih spremen, sicer pa naj bi šola otroka naučila brati, pisati in računati z osnovnimi računske operacijami. Otrok naj bi med osmletnim šolanjem spoznal sebe, vsakdanja opravila, bližnjo in daljno okolico, naravne pojave – zakonitosti in osnovna znanja zemljepisa in zgodovine. Maksimalno se skušajo razviti pri otroku umske in telesne sposobnosti. Pri osvajanju in razumevanju zvez med odnosi in pojavi in pri pridobivanju novih pojmov ter za razumevanje le-teh, je za te otroke potrebno več časa, več konkretnega ponazorjanja, utrjevanja in ponavljanja.

Pri osvajanju znanja se učitelji na šolah s prilagojenim programom poslužujejo več konkretnih ogledov predmetov in pojmov, več ekskurzij, več didaktičnega materiala v razredu, več audiovizualnih sredstev itd. Pri tem je posebno važno to, da učenci učno snov razumejo in da so sposobni pridobljeni znanje praktično uporabiti v vsakdanjem življenju, ne pa da snov le mehanično osvoijo.

Poleg skupinskega pouka v razredu so otroci na teh šolah pogosto deležni še posebnih korektivnih oblik individualne obravnave za odpravo ali ublažitev motenj, npr. fizioterapije, korektivne gimnastike, muzikoterapije, ritmičke, govornih vaj itd. Učitelji na šolah s prilagojenim programom imajo specialno pedagoško izobrazbo za delo z otroki motenimi v razvoju in so poleg tega, da so učitelji, obenem tudi otrokov terapevti.

Otoci, ki zaradi svojih nižjih intelektualnih sposobnosti spadajo na šolo s prilagojenim programom, se na to šolo lahko vpisajo le na podlagi odločbe občinske skupnosti socialnega skrbstva, ki je izdana na podlagi izida in mnenja strokovne komisije za razvrščanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Ves ta postopek smo opisali v enem od prejšnjih sestavkov. Velja pa pripomniti, da starši otrok, ki bodo predstavljeni komisijam, le-tem lahko v celoti zaupajo, brez bojazni, da bo njihov otrok nepravično poslan na usposabljanje in šolanje v šolo s prilagojenim programom. Priporočljivo je, da se blaže duševno nezadostno razviti otrok čimprej vpše na šolo s prilagojenim programom, ker bo le tako deležen njegovim sposobnostim ustreznejšega šolanja in usposabljanja! Na vseh šolah s prilagojenim programom se veliko pozornosti posveča tudi poklicnemu usmerjanju in zaposlovanju absolventov teh šol.

Specialno šolanje, kot tovrstno šolanje včasih tudi imenujemo, ima v Sloveniji 70-letno tradicijo. Danes so v vseh večjih mestih organizirane šole s prilagojenim programom za šolanje in usposabljanje lažje duševno nezadostno razvilitih otrok. Tako je v Kranju osnovna šola Helene Puhar namenjena šolanju teh otrok. Šola po vsej naši domovini slavi po izredno kvalitetnem vzgojno-pedagoškem delu in svoji odlični organizaciji, funkcionalni zgradbi in opremljeno prostorju. Večina šol s prilagojenim programom je brez internata, šole pa prehajajo na celodnevni pouk. Nekaj pa je v Sloveniji tudi šol z internati, ki sprejemajo otroke s širšega področja.

V prihodnjem sestavku bomo opisali, kako poteka usposabljanje zmerno duševno nezadostno razvilitih otrok.

Vladimir Bitenc, spec. pedagog

zavarovalna skupnost triglav

GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

OBVEŠČA

zavarovance, lastnike stanovanjskih, gospodarskih in drugih zgradb in premičnin, da je cenilna služba po neurju s točo v l. 1979, ki je prizadela predvsem naselja od Naklega, Kokrice, Visokega do Cerkelj, ugotovila, da je bilo prizadeto premoženje zelo podzavarovano (vrednost na polici je nižja od dejanske vrednosti).

Isto stanje ugotavljajo cenilci ob cenitvah požarnih in drugih škod tudi na drugih območjih Gorenjske. Da bi bilo čim manj škod, ki ne bi bile krite z zavarovanjem na nepremičninah in premičninah, svetujemo, da obisk zavarovalnega zastopnika ob prilici letnega plačila premije izkoristite za preveritev in uskladitev dejanske vrednosti premoženja z zavarovalno vsoto na polici. Čim bližja bo zavarovalna vsota na zavarovalni polici dejanski vrednosti premoženja, toliko popolnejše bo kritje in manj boleča možna škoda.

Jože Vidic: Kranjski plavogardisti in črnorokci

(iz prejšnje številke)

po toliko letih človek težko takno kadrovsko politiko plavogardistične zveze. Obdobje je na četniškem zahpletel nov poveljnik. Bitenc. Bitenc je bil rojen 18. 8. leta v Radovljici. Bil je v Celju, poročen in oče otrok. Pred vojno je bil poslovnike ljudske stranke za letaj. 1941. leta so ga Nemci izgnali v Srbijo, od koder je v septembra 1943. leta.

črnska ljudska stranka (vendar belogradizma) ga je kot majora jugoslovenske oktobra 1943. leta imenovala črnika Slovenske legije. Po koncu vojne nabral še funkcije. Bil je poveljnik vojske na ozemlju Slovenije, organizacijskega odseka pri Slovencij (na tem položaju pomagal Marnovemu četniškemu odredu), od maja do oktobra 1944. leta je bil poveljnik južne vojske vzhodne Slovenije pa je bil za pomočnika poveljnika narodne vojske. Naprej od majorja do polkovnika. Nastopal pod številnimi imeni: Tržan. Krt. Arko

plavogardistična oblast je fine in funkcije kot suhe akcije. Akcije je vodil podpolkovnik Bitenc. Izdal je ukaz okoliškim domobranskim postojankam, kdaj, kje in kako morajo pridrati proti

hruške. Čim bolj je bil kdo krvoljen, tem hitreje je napredoval. Tako je bilo tudi s profesorjem Bitencem, četnikom in črnorokcem. Oglejmo si dva njegova pohoda na Gorenjsko.

Matija Merlak iz Rovt nad Logatcem se je kot 24-letni fant priključil četnikom gorenjskega odreda. Po vojni je na zaslivanju opisan pohod na Žiri. Med drugim je izjavil:

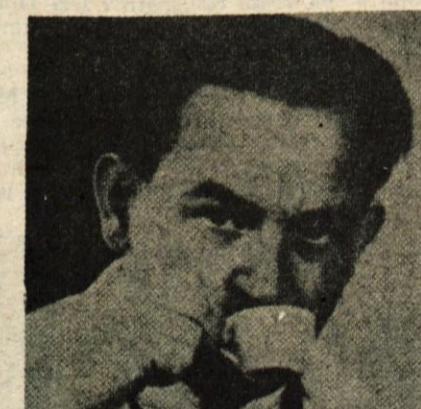
»10. septembra 1944. leta je odred zapustil Petkovce in odšel v smeri Žačarja. Ustavili smo se v vasi Samije. Rečeno nam je bilo, da bo v odred prišel general Ivan Prezelj-Andrej s svojim štabom (po porazu v Grčaricah je major Novak zapustil četnika. Zamenjal ga je polkovnik Prezelj, ki je 1. decembra 1944. leta napredoval v generala). In res so tistega popoldneva prišli general Andrej Heinricher, Benedikt (Sklar), podpolkovnik Bitenc, podpolkovnik Marko in še nekateri.

Skupno z njimi smo zvečer nadlevali pot in se ustavili v vasi Žačarje nad Vrhniko. Od tu smo v noči od 12. na 13. september izvedli akcijo na Žiri.

Akcijo je vodil podpolkovnik Bitenc. Izdal je ukaz okoliškim domobranskim postojankam, kdaj, kje in kako morajo pridrati proti

je menda v svoji ordinaciji agitiral za partizane. Kot dokaz naj bi bilo dejstvo, da je dr. Demšar zapustil svoje bivališče v Rovtah in se preselil v Žiri. Torej z območja, ki so ga kontrolirali četniki, se je preselil v partizanski kraj.

Po izreku sodbe je podpolkovnik Bitenc stopil pred gostilno in zbrani

Dr. Ernest Demšar

množiči v propagandnem govoru zagrozil, da se bo z vsakim tako zgodil kot z dr. Demšarem in dvema tečenkama, ki so obsojeni na smrt. Domobranci, ki sodelujejo s četniki in z Nemci, je prikazal kot prave borce za demokracijo in kraljевino Jugoslavijo.

Obsodbo nad dr. Demšarem je opravil Jože Kočar iz notranjskega odreda.«

Mirko Bitenc je ob koncu vojne pobegnil v Italijo, kjer je nadaljeval

boj proti novi Jugoslaviji. V zagrizenosti je šel tako daleč, da je s skupino somišljenikov prestopal mejo v upanju, da bo dvignil upor proti novi Jugoslaviji. Varnostni organi so ga zajeli in aprila 1948. leta se je Bitenc s skupino belo-plavogardistov zagovarjal pred sodiščem v Ljubljani. Obsojen je bil na smrt in ustreljen.

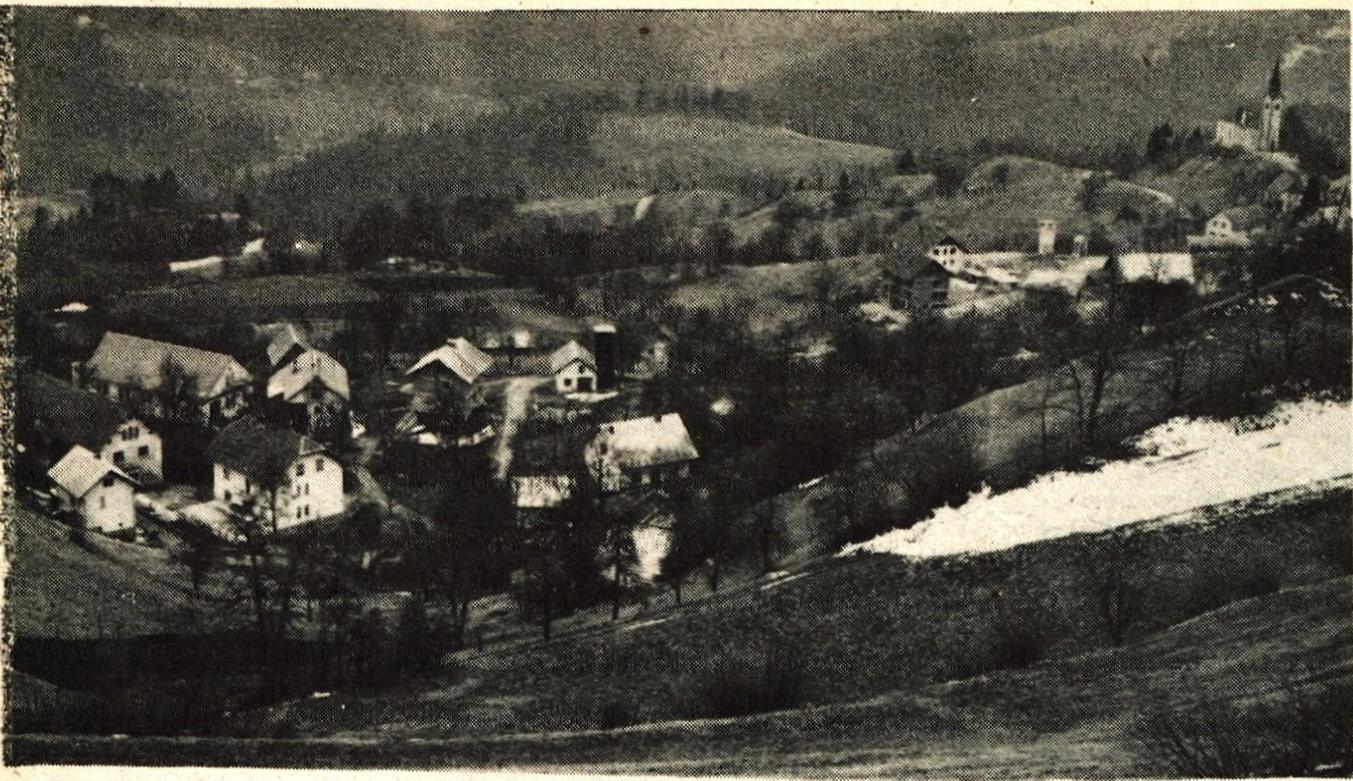
Preiskavi je Bitenc povedal, da so se pohoda na Žiri udeležile naslednje domobranske postojanke: Horjul, Šentjošt, Vrh Treh kraljev, Rovte ter gorenjski in notranjski četniški odred. Za skupnega poseljnika akcije je bil določen kapetan Kuhar.

Gorenjski odred in domobraska posadka iz Šentjošta sta šla čez Žirovski vrh. Zjutraj jih je zaustavil stražar partizanskega taborskega. Prislo je do spopada. Partizani so se umaknili. V Žirih so četniki opravili več hišnih preiskav, a niso našli. Le pri dr. Demšaru so dobili več parov čevljev, ki so bili namejeni partizanom.

Popoldne 13. septembra 1944. leta so četniki zahrbtno in brez veljavne sodbe na poti Žiri-Goropeke ustrelili dr. Ernesta Demšarja, domačinka Terezijo Kopač in Marjanca Jereb ter dva ranjena partizana. Kot smo videli iz izjave hivšega četnika Merlaka, je te ljudi obsojeni na smrt profesor in podpolkovnik Mirko Bitenc.

Le-ta je sodbo javno razglasil prebivalstvu pred Katernikovo gostilno v Žirih.

(se nadaljuje)

Večji so močnejši

Kot venec so zbrane okoli Starega vrha Dolenčice, Javorje, Murave, Spodnja in Gornja Žetina, Zapreval, Jarče brdo, Četena ravan, Mlaka in Krivo brdo. Čez dober mesec in pol, ko bo pomlad zakorakala pod blegoško skupino, se bo vse pobočje odelo v belino češnjevega cvetja, saj sta češnja in za njo oreh najpogosteši sadni drevesi. Kako zna biti na tem prisojnem pobočju in ravnicah lepo tudi čez poletje in jeseni, je v svojih delih opisal rojak Ivan Tavčar, saj je sem postavil dogajanja najlepših črtic Med gorami in povesti Cvetje v jeseni, ki pa jo zlasti mlajši najbrž bolje poznajo po televizijski nadaljevanjki filmu, ki sta tudi bila posnetna v Javorjah in okolic.

Zato ni naključje, da so bili prav v teh krajih narejeni prvi koraki kmečkega turizma. Kogar je pot zanesla na Stari vrh in njegova pobočja, naj bo to s selške ali poljanske strani, mu najbrž niso neznanne prijazne domačije pri Tavčarju v Četeni ravnini, Zagajnarju in Čemažarju Zaprevalom, pri Mežnarju in Podmlačanu na Jarčjem brdu in drugu.

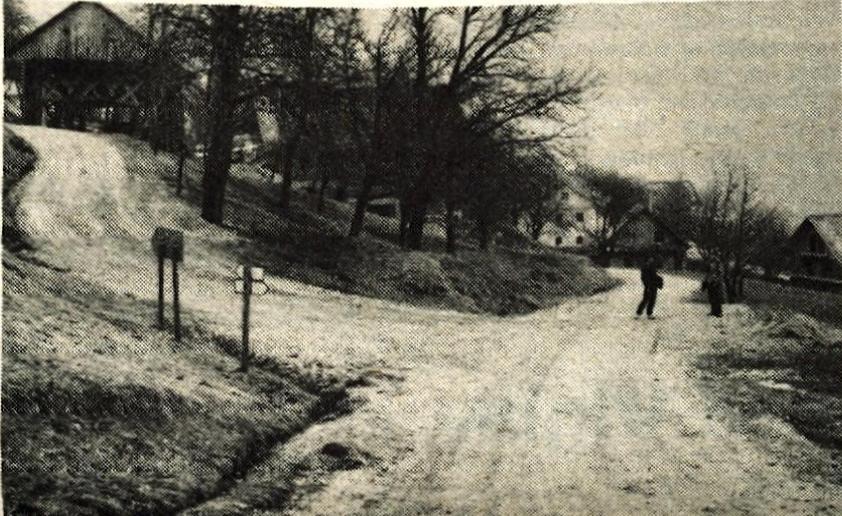
Osrednje naselje so Javorje, zgrajene na terasi na višini nekaj manj kot 700 metrov in so dobro vidne že iz Poljan. Javorje in druge vasi pod Starim in Mladim vrhom imajo dokaj ugodno podnebje, čeprav se dvigajo do višine 900 metrov, saj jih oba vrhova varujeta pred hladom iz severa, na jug nagnjena pobočja prejemajo mnogo sončne topote, jutranja premoga pa ostaja v dolini kot hladno, sivo morje. Zato so kraji dokaj gosto naseljeni in zlasti v zadnjem času, kot smo že omenili, tudi turistično privlačni.

Pričvalna za naselitev pa so bili že v davnih časih. Ostanki rimskega vodovoda pričajo, da je bilo ozemlje že rano poseljeno. V 13. stoletju je bilo v Javorjih 13 kmetij, pred sto leti je v vasi živelih 175 ljudi, leta 1971 pa le 126. Vendar se število ljudi v zadnjih letih spet povečuje, kar dokazujejo številne nove hiše, saj je na novo pozidane skoraj pol vasi.

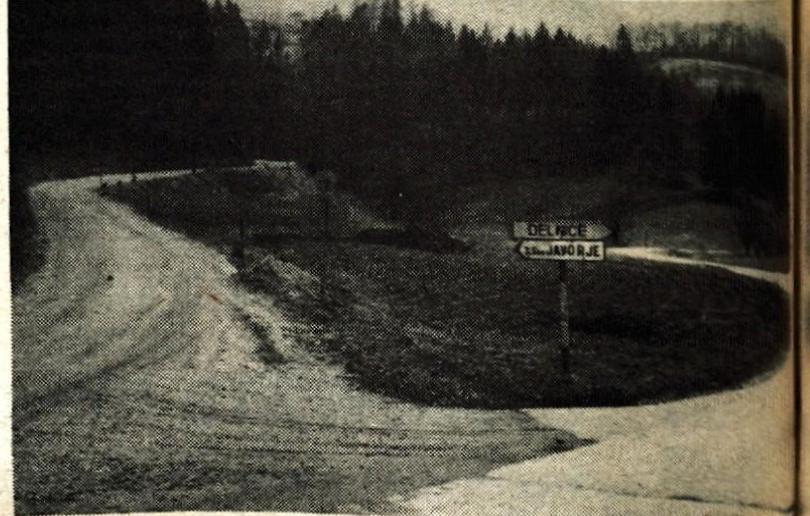
Na skrajni južni rob terase je pomaknjena cerkev, ki je zanimiv kulturni spomenik. Krajani so jo lani obnovili in tako očuvali zanimivo notranjno opremo, predvsem slike Janeza Šubica, oltar Štefana Šubica in Layerjev križev pot.

Zahodno nad Javorjami so Murave, še više nad njimi pa leži na prostorni trikotni terasi Starega vrha vasica Podvrh, ki ima po svoji legi tudi ime. V 13. stoletju loški urbarji tod omenjajo le tri kmetije, leta 1869 je bilo v vasi 9 hiš in 61 ljudi, sto let kasneje pa jih je bilo polovico manj. Njiva »Za mirjem« pa kaže na predslavansko naselbino.

Sosedna Podvrha je Četena ravan v kateri je precej studenec v mokrotnegu svetu, ki ponekod polzi navzdol. Po bregovih raste mnogo češenj in tepk. Število prebivalcev se je v zadnjih sto letih znižalo za polovico. Tudi cerkvica v tej vasi je zanimiv kulturni spome-

Cesto od Krajev do križišča za Murave bi radi čimprej asfaltirali.

To sem naj bi segla asfaltna prevleka

nik, saj hrani freske Jerneja iz Loke. Iz tega kraja so izšli nekateri predniki Ivana Tavčarja in tu je bil rojen slavist Gregor Krek. Pri Tavčarju pa se ukvarjajo s kmečkim turizmom. Gospodar je z izrednim posluhom obnovil staro slikarijo na pročelju hiše, v »hiši« pa je ohranil nad 170 let stari strop.

Nad Četeno ravnijo se svet prevesi v Zapreval, ki je že na selški strani. Kraj je najbolj znan po smučiščih Starega vrha in kmečkem turizmu, zato najbrž ni potrebe, da bi ga posebej opisovali. Od tu se svet spusti na Jarče brdo. Krivo brdo in Mlako nad Lušo, ki so zadnje vasi javorske krajevne skupnosti, čeprav ležijo v Selški dolini. Tudi ti kraji so znani po gostoljubnih domačijah, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom.

Na drugo stran Javorij gredo poti iz Murav v Žetino in na Blegoš. V bregu Mladega vrha so razporejene kmetije zaselka Brinja, močne enonadstropne hiše z gospodarskimi poslopji. Podobna je tudi Gorenja Žetina, h kateri ta zaselek spada. Gruča poslopje je prislonjena na pobočje Koprivnika in jo obdajajo njive in senožeti, okrašene s šopimi mačesnovi, ki so sicer redki v teh krajih in češnjevih dreves, v ozadju pa se razprostira plešasti Blegoš, ogrnjen v zelenilo smrekovega gozda. Ni čuda, da si je Tavčar prav tod zamislil svoje Cvetje v jeseni in svoje Jelovo brdo, kraj idilične in neizpete ljubezni. Niže, na višini 820 metrov leži Dolenja Žetina. Iz Žetine je doma slikar samouk Peter Janovovič.

Ta konec je že pred sto leti dal znanega slikarja. Leta 1862 se je v Matečkovi hiši v Dolenčicah rodil Anton Ažbe. Varuh je dečka poslavil v Celovec, da bi se izučil v špecerijski trgovini, a jo je nadobudni kmečki fantič ubral proti Ljubljani. Ko je videl slikarja

Wolfa, kako slika fresko na pročelju frančiškanske cerkve, se je pri njem vdinjal za vajence. Slikarstva se je učil še na Dunaju in v Münchenu. Tam je odpril tudi zasebno slikarstvo, ki je kmalu zaslovelo po Evropi. Karel Šolc, ki je kmalu zaslovela po Evropi. Pred devetimi leti so mu v Dolenčicah odkrili spomenik, ki pa so ga pretekli teden, ko smo obiskali krajevno skupnost Javorje, zastrale pravkar narejene butarice.

V krajevni skupnosti imajo le šolo in to štirirazredno v Javorjah, gostilno tudi v tem kraju, trgovino Kmetijske zadruge Škofja Loka in zadružno poslovalnico, nekaj obrtnikov in kmetij, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom. V vsej krajevni skupnosti ni nobene tovarne, niti obrata, zato se vozijo na delo v Poljane, Gorenje vas in Škofjo Loko. Na tem območju živi nekaj več kot 500 ljudi, 135 pa jih hodi na delo. Precej je še čistih kmetov, vendar pa so zelo redke hiše, od katerih ne bi nihče hodil v službo. Oroke vozijo iz Mlake, Četene ravnini in Žetine v šolo v Javorje, če obiskujejo nižje razrede, večji pa morajo na avtobus se naprej in se vozijo v Gorenje vas.

Prav oddaljenost od glavnih prometnic, od šole, delovnega mesta in trgovine, je njihov največji problem. Ceste so še vse makadamске, za boljšo zvezo s svetom pa bi potrebovali tudi telefon. Zato so se odločili za krajevni samoprispevek, ki ga bodo plačevali pet let. Delavci bodo prispevali po 3 odstotke od zasluga, enako upokojenci, če ne prejemajo varstvenega dodatka, kmetje 10 odstotkov od katasterskega dohodka in 4 odstotke od ukazanega letnega etata lesa, obrtniki 4 odstotke od čistega dohodka. Kmetje, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom, bodo prispevali po pogodbi, enako tudi vikendaši, za katere pričakujejo, da bi dali 70 odstotkov od poprečnega prispevka zaposlenega krajanega.

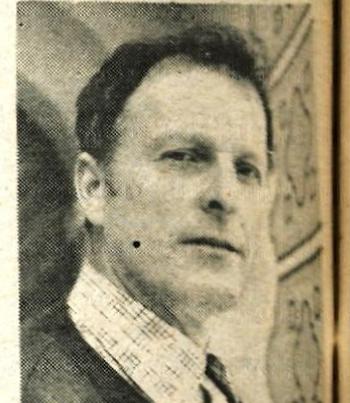
Sola je potrebna temeljite obnove

Milan Kokelj z Mlake vozi otroke v šolo.

Praznik KS Javorje

V nedeljo, 23. marca bo minilo 35 let od tragedije Mlinarjev v Podvrhu, ko so Nemci požgali domačijo, gospodarja, ženo in štiri otroke pa zmetali v ogenj. Rešila sta se le najmlajša, ki sta bila tedaj pri sosedu. V počastitev spomina žrtev krajan krajevne skupnosti Javorje, ene najmanjših po številu prebivalstva v škofjeloški občini in dokaj obsežne po površini, praznujejo svoj krajevni praznik. Letos so ga obeležili s posebnim uspehom – uspešnim referendumom za uvedbo samoprispevka, s pomočjo katerega bodo uredili ceste in napeljali telefon. Krajevni praznik bodo proslavili tudi krajanji bivše KS Zapreval, ki se je pred kratkim združila v javorsko, da bi večji laže premagovali probleme, ki se postavlajo na pot hitrejšega razvoja teh hribovskih vasi.

Predsednik skupnosti KS Pavle Dolenc

S pomočjo samoprispevka namenjeno asfaltirati cesto Krajev-Javorje, to je glavno prometno povezavo z dolino, urediti in napeljati cesto Javorje-Murave do križišča, napeljati telefon v krajevno skupnost. Vsako investicijo je namenjeno sredstvom sredstev. Prečrčun vseh del znaša 13.220 dinarjev, drugo pa telefonski sistem. S samoprispevkom bodo krajani 3 milijone dinarjev, približno 15 odstotkov del pa so se obvezali narediti s poslovno voljnim delom. Vendar pa menijo, da bo lahko pri napeljavi telefona narediti več medtem, ko so ceste takšne, da z lopatami morejo kaj prida pomagati.

Za telefon je v krajevni skupnosti veliko zanimaljan, saj se je v anketi, ki so jo izvedeli med krajani, zanj odločilo kar 60 interesentov. V Javorjah bodo postavili kontejnerne telefonske centralne. Ker pa je Krivo hodo vezano na Selško dolino, bo krajevna skupnost samoprispevek vrnila vaščanom in namensko za ureditev vseh cest.

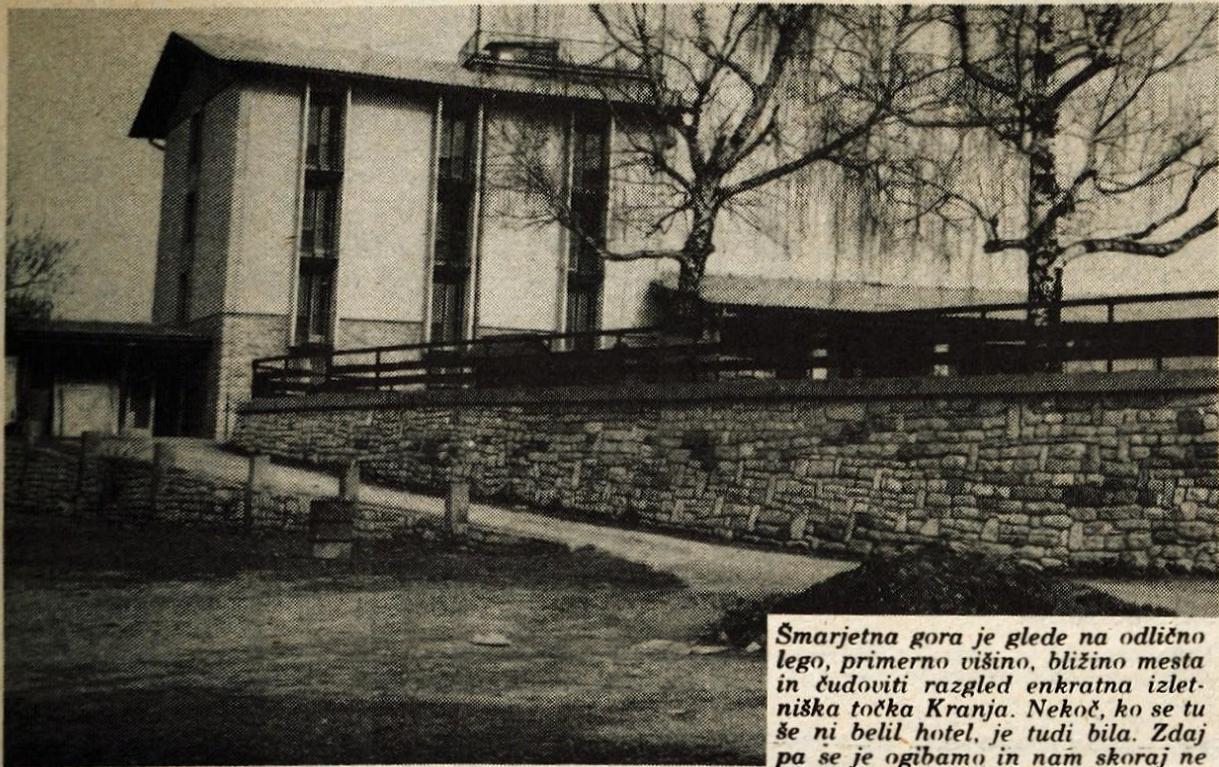
Cesta od Krajev do Javorij je široka je cestnišče utrjeno, zato so se krajani nedeljskem zboru odločili, da gradivo pripeljajo in ne bodo čakali na mesečno zbiranje denarja. Ker zaradi urejenega cestnega vesticija ne bo velika, bi radi začeli graditi takoj. Če bodo dobili kredit pri občini in municipalni skupnosti, bodo samoprispevki brali vnaprej. Računajo, da bi lahko zbrali okoli 1,5 milijona dinarjev, kar bi dovoljalo za najetje kredita.

Vendar pa cesta in telefon nista edina problema. Sola je stara in bi jo bilo potrebno obnoviti; trgovina je na temenih s prostimi nej prodajajo le špecerijo – ni satnega zelenjave, ni kruha; gostilna ne ustreza sodobnim zahtevam; potrebna bi bila cestna povezava z Lušo; razširiti parkirišče na Grebljici ob smučišču na Staru vrhu; razširiti cesto Javorje-Grebljica-Žetina; obnoviti kočo na Staru vrhu. S tem bi lahko veliko pripomogli k temu razmahu turizma in predvsem k temu življenu domačinov.

Ob vseh temninih in drugih problemih ostaja še vedno glavna skrb razvoj kmetij. Kmetijsko zemljiška skupnost je lani neublažila posledice suše z regresi za kmetijno gnojilo. Veliko pomagajo tudi z melioracijami, zemljišči oziroma z izravnanimi obrunkov in gradnjo poti, kar omogoča na nagnjenem svetu strojno obdelavo. Toleto imajo kmetje glede izravnave temeljne načrte, vendar pa zelo težko do stroje. Agroobnova, ki ta dela opravlja, namreč zelo zasedena.

Ob tem pa so nujne dopolnilne dejavnosti. Nekateri si že pomagajo s kmečkim turizmom, želijo pa si tudi v Javorjih manjši obrat, bi se lahko zaposlili domačini.

Slike: F. Perdan
Tekst: L. Bogataj

Šmarjetna gora je glede na odlično lego, primerno višino, bližino mesta in čudoviti razgled enkratna izletniška točka Kranja. Nekoč, ko se tu še ni bil hotel, je tudi bila. Zdaj pa se je ogibamo in nam skoraj ne pride na misel, da bi jo obiskali.

Ledena princesa na Šmarjetni

Pozno popoldansko sonce se je veliko v velika okna hotela. Sposob, ob podrtini stare cerkvice, tri ove tičale skupaj in vsele travo. Iza ograje nad hotelom, ki vodi proti hotelu, se je spustil velik kosmat šarplaniški. Sicer pa mir in tišina. Vsi sta ostala v megljicah. Nič, niti ne moti miru tu gori. Cestni hrup ne seže sem, le nekje nad Torkljo je nekaj zapela gozdarjeva ža-

Dejan Djuričić, vodja hotela: »S tem aprilom bodo urejene sobe, bodo pa in potem upam, da bo vse. Ce bo steklo ostanem, sicer jmeni vse skupaj pustim.«

V hotelu je mrzlo. Četrtek je, pa je kurijo, ker se ne spača. Tudi ob takih ne, pove sedanjem upravnik hotelu Dejan Djuričić, ki je pred vsemi letoma vzel hotel v najem. Šmarjetna se kopije v soncu, na vjenči prisotnih pobočjih se zlate legi trobent in odganja modri podneki, v hotelu pa nobenega posta... Kot ledena princesa se zdi hotel. Ko je stala tu že lesena hišica, bilo tu vse živo. Lesene klopi, ki so jih porinili na travnik, so bile polne sestreljki izletnikov. Vino in žganje in starejše, pa čaj in »krabelne« za stroke si dobil. Malico so ljudje pimeli s sabo. Toda bilo jih je polno. Kranjska Smarna gora je bila. Asfalta ni bilo, le kolovoz in vse ozkih stezic. Vsaka okoliška vas, naselje je imelo svojo. Gasilci so prijevali veselice. Prihajali so tudi med tednom. Ko so zgradili hotel, je prihajala največ mladina, ker je tu dovolj pečec le redko.

Zdaj ta velika mrzla okna in bele stene odbijajo. Tisti, ki so včasih hodili na Šmarjetno, so sedaj stalni gostje na Joštu. Tu je že ostala domačnost, ki si jo želimo in jo želimo. Čez šest tisoč ljudi je bilo že letos peč na Joštu! Na Šmarjetno pride pečec le redko.

Za točilnim pultom mlad fant pere kozarce, v kuhinji se kuhanica pripravlja, da bi razkosala veliko odro ovca. Gostinska soba je veliko prevelika. Morali bi jo pregraditi. Udobnejša, toplejša bi bila, gost bi bolje počutil.

Zakaj je prazno? Kdo sploh prihaja sem gor, povprašam, ko ocenjujem urejenost restavracije: na mizah čisti prti, pravkar zamenjani, tola tla bodo morati temeljitejo počistiti, okna ravno tako, zamenjati bodo treba razbito šipo v vrati...

»Prihajajo le kdaj, kadar je glasba. Toda Slovenci bolj mašo. Stalni gostje so tu delavci iz drugih republik. Nobenega lokalni v Kraju, kjer bi se radi zadrževali. In če je tu njihova narodna glasba, so seveda vti tu. Morda tudi zato, ker imamo postreči z jagnjetino, ker nas poznamo s sejma. Zdaj urejujemo sobe, do 1. aprila bodo gotove. Takrat bo tu spet narodna glasba in bo tudi dosti ljudi.

Vse mogoče je bilo že slišati o Šmarjetni. Da so tu pogosti pretepi, da mirem gost res nima tu kaj iskati. Vendar o njihovi kuhinji ne moreš reči slabe besede. Morda o postrežbi. Pravijo, da je počasna. Odpirajo še ob enajstih in zapirajo opolnoči. Ljudi moti tudi to, da tako pozno odpirajo. Pa vendar mora biti še kakšen vzrok, da domaćini ne prihajajo.

»Cesta, Ozka in nevarna je. Morali bi jo speljati tako, da bi bila enosmerna in bi se človek lahko vrnil po drugi strani. Dalibbi se to narediti. Z majhnimi stroški. Saj ni treba, da bi bila asfaltirana pot. Tako se pa vsak boji. Sploh pa če kaj popije. Razmišljaj sem že, da bi kupil kombi in z njim sam vozil ljudi v dolino.«

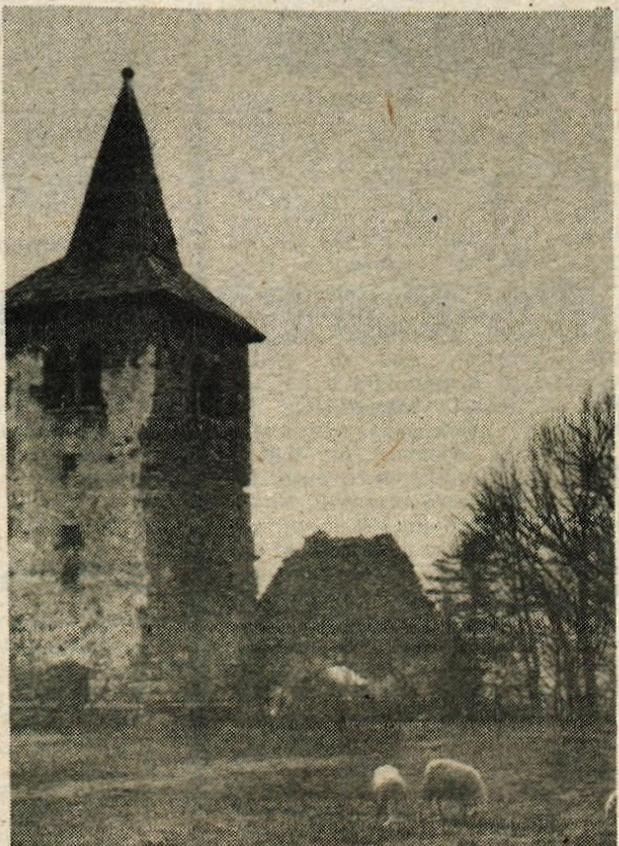
Sedem jih dela v hotelu v sezoni, štirje izven sezone. Velik, prevelik objekt zanj, se zdi. Dali so mu nekaj ugodnosti, ko je prevzel. Toda občina, tako pravi, še ni vsega naredila. Streha pušča, pročelje je treba obnoviti, črpalka za vodo bo treba zamenjati. Spodnji prostori niso v pogodbi, toda tudi njemu ni vseeno, da ostajajo odlični prostori neizkoričeni, prepričeni propad. Bar, ki je bil nekoč vedno poln, bi bil lahko usposobljen z malo denarja. Nekdo iz Ljubljane se ga je že lotil, pripeljal nove mize, obesil kristalne luči, a na občini niso pustili. Najbolj

škoda pa je spodnje dvorane. Lahko bi bila seminarska učilnica za najmanj dvesto, tristo slušateljev. Toda gornja terasa pušča vodo in uničuje dvorano, bar. Ena do svetilk v baru je polna vode...

Dolga leta je bil hotel zaprt in razjedal ga je čas. Nihče v Kranju se ni hotel ukvarjati z njim. Nikogarščina last. Pravzaprav, last že, toda skrb nikogar. Potem so pregovorili Djuričića. Obljubili so mu, da bo imel vedno prednost med gostinci na gorenjskem sejmu, da bodo hotel priporočali delovnim organizacijam, da bodo podprli njegove prošnje za dolgoročne kredite, da bo cesta redno vzdrževana... Nekaj tega so že zmotili, toda kljub vsemu se čuti ogoljufanega. Preveč so mu naprili... Če bi ne bilo sejma, bi že vse skupaj pustil. Poskusil bi še letošnje leto, pravi. Zdaj, ko bodo urejene sobe, se bo lotil tudi vrta. Gugalnice za otroke bodo tu, vsaj deset ovac se bo paslo spodaj na pobočju in verjetno dobila še malega ponija. Morda bodo potem Kranjčani raje hodili gor? Narodna glasba bo spet tu. Če bo šlo bolje, bo ostal. Tudi sam se bi lotil popravil, ki jih ima opraviti občina, če bi lahko delal nekaj let brez obveznosti. Če bi smel imeti družabnika, bi se lotil tudi spodnjih prostorov. Če...

Vrata hotela niso več zaklenjena, okna ne zaprta, hotel posluje. Če smo hoteli le to, da je nekdo tu, da zrači in zraven še posluje, potem smo dosegli namen. Toda le preveč izgleda, da je tako, kot lepo pravi rek: »sbrigla moja, predži na drugoga.« Naprtili smo Djuričiću, da vlečeta voz, kakor pač ve in zna. Morda bo le uredil hotel, morda ga bo tudi bolje vzdrževal kot doslej, pritegnil vanj tudi domačine, toda namen, kakršnemu bi hotel lahko služil in tudi moral služiti, zagotovo ne bo.

D. Dolenc

Staro-romantiko Šmarjetne so poživile ovce; čez poletje jih bo tu kar malo trop, pa morda tudi poni za otroke. Nas bo kaj bolj privabil?

Z aktivnostjo odpravljamo utrujenost

Porabniški svet se trajno in nezadržano pogreza v gibalno bedo, v objem zapeljivega udobja. Tak način bivanja pa človeku ni v korist. Predvsem ogroža njegov organizem, spreminja značaj, slab voljo, človek postaja bolj mehkužen, manj odporen in lenoben. Gibalne vrline slave, miselnost je usmerjena v porabniško pridobitniško dejavnost, ta pa žal zagotavlja le navidezno blaginjo, s sabo prinaša kvarne znake utrujenosti in udobja. Organizem je prilagodljiv, vendar ni prizanesljiv. Ko že čutijo nezaželena znamenja, se mnogi zatečejo k zdravnikom, ker misljijo, da tudi zdravje lahko kupijo. Medicina lahko veliko pomaga, vendar je ob njeni pomoči vsak sam odgovoren, da spremeni način življenja.

Občutljivost do znamenj utrujenosti in ugodja je poseben dar narave. Ta je bolj ali manj očitna in izrazita naravna dediština. Najbolj je ohranjena pri tistih, ki imajo dovolj kondicije. Pri športnikih se s treniranjem stopnjuje, ob nezadostni gibalni dejavnosti pa slabia in upada.

Znamenja utrujenosti in udobja se kaj kmalu pojavljajo pri tistih, ki se že od mladosti naprej premalo gibljejo, ki preveč sedijo in se živčno naprezajo. Ob zadostni energiji ne znajo in večkrat ne morejo učinkovito uporabljati gibal. so naveti, ne znajo se

sprostiti in se znebiti poslovnih skrb.

Primeren in dovolj intenziven napor spodbuja živčevje, ozljede, presnov in obnavlja splošno zmogljivost. Človek je bolj umirjen, vesel in zadovoljen. V pozabo zatonejo skrb in težave. Te niso več nepremagljive, ko se oddahne, je več samozaupanja in govorosti, boljša se delovna storilnost, misli postanejo bolj jasne. Utrujenost odpravljamo že med delom: po občutku, s preusmerjanjem opravil, z organiziranimi odmorji in z drugimi pobudniki, ki vračajo delovno vnemo. Človekovo aktivno športno razvedrilno in drugo udejstvovanje po vsakodnevnih opravljenih delovnih nalogah – v prostem času pa je področje njegovega svobodnega delovanja, ohranjanja lastnih gibalnih in umskih moči. Vedeti moramo, da vsa številna človekova opravila temelji na mišični aktivnosti. V ohranjevanju te naravne danosti je pri delu večja storilnost in več osebnega zadoščanja.

Navajanje na napor je eden od najbolj učinkovitih sredstev proti utrujenosti, saj so bili ljudje, ki so poklonili človeštvu najdragocnejšo dediščino v znanosti, tehniki in umetnosti vse življenje gibalno aktivni in so ohranili bistrost misli do pozne starosti.

OD VSEPOVSDO

Šolniki so se omehčali

V zasebni angleški šoli Eton, ki jo je 1440. leta osnoval kralj Henrik VI., so pred kratkim doživeli pravo revolucijo. Upravniki je namreč izdal odlok, ki 1200 mladim gospodičem dovoljuje poležavanje vse do zajtrka, to je do pol osmil. Doslej so začeli pouk že pred zajtrkom, kar je mnogim fantom precej grenilo življenje. Tudi njihovi starši, ki za šolnino plačujejo 6700 dolarjev na leto, menijo, da je bil skrajni čas, da se etonski šolniki malo omehčajo.

Krvno maščevanje

Med družinskim klanom v kalabrijskem kraju Cimino traja krvno sovraščvo že štirinajst let. Pred kratkim je padla devetindvajseta žrtev: 34-letni Antonio Reale je bil ustreljen v nekem baru, ko je s prijatelji igral karte. Kot je pri teh ritualnih umorih v navadi, je bilo tudi tu pot morilsko orožje lovsko puško z odrezano cevjo, imenovana lupara.

Pujsek v zaporu

Potem ko se je na tržnici sredi Nairobija pujsek izmaknil lastniku in zanesljivi poti pod nož, je nastala za njim prava dirka. Zatekel se je najprej v cerkev, potem si je iskal zavetja v hiši predsednika krajeve občine, na koncu pa je našel rešitev – zaporu. No, vprašanje je, za koliko časa mu je smrt prizanesla.

TE DNI PO SVETU

V IRAKU PO 22 LETIH SPET SKUPŠČINA

Iraški svet revolucionarnega poveljstva je potrdil zakon, s katerim so po 22 letih obnovili parlamentarno življenje v državi. Po novem zakonu naj bi iraški skupščina imela 250 poslancev, ki bi imeli stiri letni mandat in pooblastila, da volijo predsednika republike, sprejemajo zakone in potrdijo državni proračun in mednarodne sporazume. Razen tega so sprejeli poseben zakon, ki določa, da bo izvoljen 50-članski konstitujski svet Kurdistana.

VOLILNA PRAVICA ZA ŽENSKE

Jordanski kralj Husein je zahteval, naj ženske dobe pravico, da volijo in so voljene v mestne svete. Na sestanku mestnih županov je jordanski monarh dejal, da so ženske nasle svojo pot do zakonodajnih in izvršnih organizacij in do jim je zato treba dati pravico, da so voljene tudi v mestne svete.

VEČ ZA RAZVOJ

Američani menijo, da bi moralna njihova vlada 70 odstotkov denarja, ki ga dobi z davki, dati drugim državam za gospodarski in družbeni razvoj, samo 30 odstotkov pa za vojaško pomoč. Tako meni večina udeležencev v anketi, ki jo je razpisala komisija predsednika Carterja za ublažitev lakote v svetu. ZDA so v tem proračunskem letu vložile v gospodarski razvoj drugih držav 7,1 milijarde dolarjev, za vojaško pomoč pa so dale 5,9 milijarde. Glede na rezultate ankete bo komisija predlagala vlad ZDA, naj poveča gospodarsko pomoč drugim državam.

V SVICI LE 8644 BREZPOSELNIH

V Švicariji se je brezposelnost v zadnjem letu dvojnajšala za 40 odstotkov, tako da je zdaj v tej državi brez dela le že 8644 ljudi. Prostih delovnih mest pa je več kot 11.000, kar pomeni, da brezposelnosti niti ni. Ta uspeh, edinstven v zahodnem svetu, je Švica dosegla tako, da je obdržala predvsem visoko konjunkturo v industrijski proizvodnji in izvozu. Konec lanskega leta je bila industrijska proizvodnja za tri odstotke večja kot leto prej.

UBILI 120 GVERILCEV

Kot piše »O Estado de São Paulo«, se prtipadniki paragvajske vojske v občevalnih akcijah na jugu države ubili 120 gverilcev. Hkrati so arretirali 50 ljudi. Neopredni povod za to operacijo, v kateri sodelujejo okoli 5000 vojakov paragvajskega režima, je bil nedavni napad – domnevno gverilcev – na neki avtobus v Caguazu.

SODELOVANJE SZ IN ČSSR

V Pragi so podpisali sporazum o programu dolgoročne specializacije in kooperacije med ČSSR in Sovjetsko zvezo za obdobje od 1981. do 1990. leta. Po mnenju običnari imajo sporazum le velik gospodarski, ampak tudi politični pomen in ustvarja podlagi za naslednja petletna načrta običnih držav. Blagovna menjava med Češkoslovaško in Sovjetsko zvezo se je v zadnjem desetletju potrdila in bo letos dosegla vrednost skoraj 7 milijard rubljev. V trgovini Sovjetske zveze je Češkoslovaška na tretjem mestu, medtem ko tretjina češkoslovaške blagovne menjave svetom odpadne na Sovjetsko zvezo.

ILJUŠINU JE ODPOVEDAL MOTOR

Do nesreč poljskega letala iljušin 62 je prišlo, ker so odgovredale aparature. Mrtvih je bilo 87 ljudi. Tuk pred pristankom pilot ni mogel spustiti koles. Na letališču so takoj vse pripravili. Pristajalno stezo so prekrili s plasti, ki naj bi zmanjšala trenje in preprečila morebitno eksplozijo pa tudi gasilske in zdravstvene ekipe so bile nared. Motor je odgovredal najbrž zaradi okvarjenega električnega sistema. Vozilo ni imelo dovolj moči in se je s prednjim delom zgril v zemljo v bližini letališča.

NA ZEMLJIJE 4,5 MILIJARDE LJUDI

Prejšnji petek ob 20.32 po srednjeevropskem času je bilo na svetu 4,5 milijard prebivalcev. Po statističnih podatkih OZN in ameriškega urada za popis prebivalstva se število ljudi vsako minuto poveča za 172, vsak dan za 250.000, vsako, ito pa za 90 milijonov.

KAM?

ALPETOUR

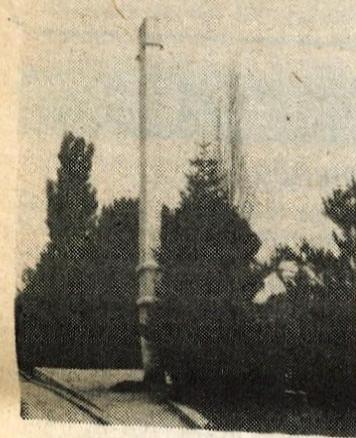
TURISTIČNA AGENCIJA

Ob 35. obletnici osvoboditve iz nemških taborišč organiziramo obisk taborišč:

Buchenwald od 9. — 14. 4. (še nekaj mest)
Auschwitz od 18. — 21. 4.
Ravensbrück od 1. — 6. 5.
Mauthausen od 10. — 12. 5.
Dachau od 3. — 5. 5.
Rab od 25. — 27. 4.

Informacije in prijave v naših poslovalnicah.

KONEC APRILA Z ALPETOUROM NA RAB

Urejen spominski park s pokopališčem spominja na nekdanje koncentracijsko taborišče.

in tam poraščeno s trdoživim grmičevjem, ki se upira sunkom pa bodo izletniki navdušeni nad jugozahodnim delom otoka, ki ga pred vinsko trto, smokve, olive). Obiskali bodo tudi nakdanje koncentracijsko taborišče.

Tretji dan bodo Rab zapustili in po vožnji preko Velebita obiskali Plitvice. Po dobradošči z domaćim žganjem in ogledu spodnjih jezer. Karlovac in Metliko se bodo ustavili v belokranjski zidanici, kjer bo prigrizek in pokušaja pristnega metličana. Povratek domov je predviden v zgodnjih večernih urah.

Cena izleta je 1.550 din za osebo, za NAROČNIKE GLASA pa 1.500 din. Prijave sprejemajo vse Alpetourove poslovalnice. Ugodnost za prijavljence: tisti, ki ne stanujejo v Kranju. Škofji Loki ali Ljubljani, lahko zahtevajo poseben kupon, s katerim koristijo redne Alpetourove avtobuse do kraja odhoda oziroma ob povratku do kraja bivanja.

STE ŽE SLIŠALI ZA POTOVALNO AGENCIJO MERCATOR TURIST?

Ustanovil jo je SOZD Mercator iz Ljubljane, v slovenskem in jugoslovenskem turističnem prostoru pa je prisotna že leto dni. Mercator Turist, najmlajša slovenska potovalna agencija, se je v začetku leta preselila iz neustreznih prostorov v Tavčarjevo ulico (v centru Ljubljane), kjer so vam v prijetno in okusno urejenih prostorih na voljo vsakostne turistične informacije, programi izletov, strokovnih potovanj in počitnic, turistična literatura (prospekti, ceniki, vodniki...), strokovno usposobljeni delavci in še marsikaj. Naslov: Mercator Turist, Tavčarjeva 6 (blizu Tavčarjevega hrama) Ljubljana, telefon: (061) 312-254.

Mercator Turist Naše delo Vaše potovanje

- LANGUEDOC in PROVANSA — letalo, avtobus — odhod 27. aprila (4 dni)
- PROVANSA — letalo in avtobus — odhod 30. aprila (3 dni)

Informacije in prijave v naši poslovalnici v Tavčarjevi 6, Ljubljana, tel. (061) 312-254 in pri pooblaščenih agencijah!

FRANCIJA NI LE PARIZ!

Mercator Turist prireja dve potovanji konec aprila v Francijo, v Provanso, zgodovinsko pokrajino v jugovzhodnem delu dežele, med spodnjim tokom reke Rone in Primorski alpami oz. Italijo. To je gosto naseljeno kmetijsko področje, kjer pridelejujo so svetovno znane grozdje... v primorskem delu, na Azurni obali pa so svetovno znana letovišča. Na enem od potovanj bodo izletniki obiskali tudi Languedoc, pokrajino in staro zgodovinsko deželo v južni Franciji, z glavnim mestom Toulouse (vinogradništvo, industrija, turizem). Poščite programe teh izredno zanimivih potovanj v najbližji turistični poslovalnici.

INEX

INTEREXPORT LJUBLJANA
Potovalna agencija

POTOVANJA v TUJINO

- FRANKFURT — mednarodni krgnarski sejem, 3 dni, letalo odhod 17. 4.
- ISTANBUL — 3, 4 dni, letalo, odhod 15. 4. dalje
- GRČIJA — 3, 4 in 5 dni, letalo, odhod od 12. 4. dalje
- HOLANDIJA — 5 dni, letalo-avtobus, odhod 29. 4.
- TUNIZIJA — različne variente od 2 — 7 dni, letalo, odhodi od 19. 4. dalje
- ELBA — 5 dni, avtobus, odhod 29. 4.
- LONDON ali PARIZ, 3 dni, — odhodi vsak petek
- VARŠAVA — 3 dni, odhodi vsak četrtek, oz. vsak petek od 20. 3. dalje

POTOVANJA po DOMOVINI:

- Beograd — Fruška gora — Kragujevac, 2 dni, letalo-avtobus, odhodi vsak petek od 11. 4. dalje
- RAB — 4 dni, odhod 1. 5., avtobus
- RAB — 3 dni, avtobus, odhodi vsak petek od 9. 5. dalje
- OHRID — 2, 3 in 4 dni, letalo, odhod od 25. 4. dalje

Prodajamo letalske vozovnice za INEXOVE in JATOVE domače proge in vse mednarodne linije.

Informacije in prijave v Inexovi poslovalnici na Titovi 25 v Ljubljani, telefon (061) 321-995, 327-947, 322-581, pa tudi pri vseh pooblaščenih turističnih agencijah!

Novo v Kompasovi ponudbi izletov po domovini

LETALSKI SKOKI V ČRNO GORO

To pravzaprav ne bodo informativni skoki, ampak prava potovanja, na katerih bodo izletniki spoznali lepote in zanimivosti ene od naših najbolj zanimivih republik, v potovanje pa je vključen tudi obisk Dubrovnika. Sestdnevna potovanja se začnejo vedno v nedeljo (prvo: 18. maja s poletom zgodaj zjutraj z Brnika in končajo v petek s povratkom na Brnik v večernih urah. Po pristanku na Čilipi in ogledu Dubrovnika se bodo izletniki zapeljali po slikoviti cesti skozi Boko Kotorsko v Budvo, kjer bodo nastanjeni v hotelu.

V Budvi, kjer bo dovolj časa za oddih in individualne oglede, bo izhodišče za izlete z ladjo in avtobusom, na katerih bodo izletniki obiskali Sv. Stefan, Ulcinj, tipično vas ob albanski meji, Cetinje, Njegošev mavzolej na Lovčenu, Titograd, Skadarško jezero in še kaj. Pojščite podrobnejši program potovanja v najbližji turistični poslovalnici.

Odhodi:

maja: 18, 25
junija: 1, 8, 15, 22

POTOVANJE V OHRID Z IZLETI PO MAKEDONIJI JE POSEBNA PRILOŽNOST

JUGOSLAVIJA

Zaradi precejšnje oddaljenosti Ohrida je potovanje z letalom najbolj primeren način za obisk tega lepega kraja, pa se ta možnost je bila pred časom zaradi redkih zvez zelo skromna in draga. Kompassova potovanja, ki so s številom udeležencev lani potrdila pravilnost in uspešnost zamisli za tak način obiska naše najjužnejše republike, pa so poleg zmerne cene in velike zasedenosti pripomogla k boljšemu poznavaju Makedonije in navezavi pristnejših, bratskih stikov med izletniki in Makedoneci. Za letošnja potovanja, ki smo jih v Glasu že najavili, vlada med udeleženci lanskih in njihovimi sorodniki in prijatelji, ki so slišali o doživetjih na obisku Makedonije, veliko zanimanje. Zaradi bogatih programov pa bodo pritegnila tudi ostale izletnike.

Odhodi:

3 dni
aprila: 11, 18, 25
maja: 9, 16, 23, 30
junija: 6, 13, 20, 27, 29

6 dni
aprila: 13, 20, 27
maja: 4, 11, 18
junija: 1, 8, 15, 22, 29

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

moja domovina

Od pomladi do jeseni

ODDIH IN IZLETI

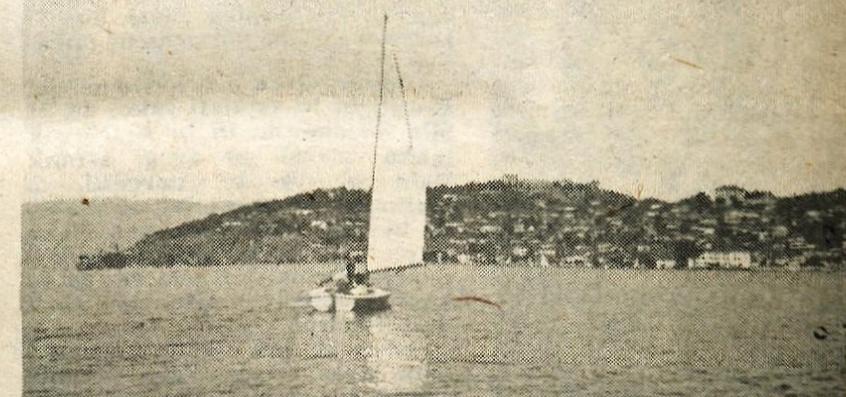
ČRNA GORA

6 dni

OHRID

3 in 6 dni

Programi so vam na voljo v vseh poslovalnicah Kompassa!

Na skrajnem jugu naše domovine, na 695 metrih nadmorske višine, leži Ohridsko jezero s kristalno čisto vodo, neonesnaženo naravo in milo klimo.

Počitniško naselje Desaret na obali Ohridskega jezera

TURISTIČNA POTOVANJA

- Prekmurje — 2 dni, 29/3
- Ohrid — 3 dni in 6 dni, od aprila do julija
- Amsterdam — 4 dni, 29/3
- London — 3 dni, 28/3
- Helsinki — 5 dni, 12/4
- Lisbona — 3 dni, 18/4
- Barcelona — 4 dni, 20/4, 23/4

SMUČANJE

- Stubaška dolina — 4 dni, 30/4
- Marmolada — 8 dni, 26/4

STROKOVNA POTOVANJA

- BAUMA 80 — gradbena razst. v Münchenu — 3 in 4 dni, 9/4, 12/4
- Največji tehnični sejem Evrope v Hannoveru — 4 dni, 16/4
- HELSINKI — mednarodna gradbena razstava — 5 dni, 12/4
- Kopenhagen-Danska — skandinavska razstava pohištva — 5 dni, 7/5

Za prvi maj smo pripravili pestro izbiro potovanj po domovini in tujini kakor tudi 5 dnevne pakete v hotelih ob Jadranu z lastnim prevozom.

Vsi programi so na voljo v poslovalnicah Kompassa.

Slovenska kranjska jamarjev

Uspešni raziskovalci

Innj - Z uspešnim lanskim se lahko pohvalijo člani Krajskega društva za raziskovanje, ki je bilo ustanovljeno leta 1972, njen predhodnik pa je bila Slovenska sekreterija pri Planinskem društvu, oblikovana že leta 1957. Nekateri ustanovni člani so še danes aktivni. Kranjski jamarji so ponosni, da so se lotili raziskovanja brezna pri Leški planini, ki je tretje najboljše brezno v državi, prav tako jih je kar 53. kar jih po številu uvršča na tretje mesto med slovenskimi društvami v državi. Kranjski izdajajo tudi glasilo Globine Črničice.

Le heten pregled dela kranjskih jamarjev v letu 1979 veliko pove. Opravili so 47 enodnevnih, 10 dvo-dnevnih in 13 večnevnih akcij. Uspeli so raziskati Peči nad Kropom, raziskovalna akcija, v kateri so sodelovali 14 jamarjev, pa je skrnilo novo globino brezna pri Leški planini - 519 metrov. Kranjski so sodelovali na mednarodnem koncu taboru v Nürnbergu, na Kongresu jamarških reševalcev v poljskih Tatrach, poslali instruktorja na mladinski raziskovalni tabor Dežnik v Srbiji, sodelovali pri raziskovanju najglobljega jugoslovenskega brezna pri Gamsovi glavici. Skupaj s Francozi raziskovali Veliko jamo v Paradani, spoznavali Makedonije, dva člana pa sta bila v Grčiji.

Jamarji so pridni in iznajdljivi in v kateri problem rešijo s tem, vendar je pomanjkanje sredstev največje težava. Možnosti še niso dovoljene. Pomoč ZTKO je premašila nakup opreme in akcije. Tesne-

Zanimanje za življensko zavarovanje

V preteklem letu se je na Gorenjskem, na območju Zavarovalne skupnosti Triglav, gorenjske območje skupnosti Kranj znatno povečalo zanimanje za življensko zavarovanje. V letu 1979 je 1600 še nezavarovanih občanov sklenilo zavarovanje. Tako je bilo ob koncu preteklega leta na Gorenjskem 52.450 življensko zavarovanih občanov. To pomeni, da ima od 100 zaposlenih delavcev približno 65 sklenjeno življensko zavarovanje. Dodatno k življenskemu zavarovanju, ki je osnovno zavarovanje oseb, je kolektivno nezgodno zavarovanje delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, kolektivno nezgodno zavarovanje obrtnikov in v zadnjem času tudi kolektivno zavarovanje individualnih obrtnikov proizvajalcev, članov kmetijskih zadrž. Tako je bilo ob koncu leta 1979 kolektivno zavarovanih 62.500 uporabnikov. Razširjeno pa je tudi nezgodno zavarovanje voznikov in voznikov osebnih vozil.

KM

ZDRAVJE V NARAVI

LUŠTREK (Levisticum officinale)

Zelišče, ki se ga uporablja kot začimbo in naravno zdravilo, ki pospešuje izločanje seča, krepi trebušne organe, mehča sluz in krepi živce.

Luštrek je predvsem vrtna rastlina. Je zelo dober in bujno razvito trajno zelišče s precej visokim steblom. Iz številnih rumenih cvetov, ki so zbrani v stavljenih kobulih, se razvijajo jajčasti suhi plodovi, ki so zelišča, dišavnega in nekoliko gorenjskega okusa.

Luštrek, dostikrat imenovan tudi »luštrk«, je znan kot dihavica in kot zdravilna rastlina. Za zdravljenje uporabljamo predvsem korenine, ki jih kopljemo zgodaj spomladan ali pozno jeseni. V ljudskem zdravilstvu uporabljamo tudi mlade olistane pogancje in plodove. Luštrek je moč dobiti tudi v nekaterih lekarstvih, zagotovo pa pri zeliščarjih na zelenjavnih trgih. Dnevnno željimo uporabljamo podobno kakor zeleno.

Znano je, da rastlina pospešuje izločanje seča, najbrž zaradi eteričnega olja. Ugotovili so, da spodbu-

ja tudi tek. učinkovit pa je tudi pri vrenju in nabiranju plinov v črevusu. Prekomerna uporaba lahko povzroči draženje ledvic. Pri vnetih ledvicah, zvišani temperaturi in nosečnosti zelišča ne uporabljamo!

Caj: 1 čajno žličko posušene in zdrobljene korenine prelijemo s 1/4 litra vrele vode, pokrijemo in pustimo vsaj 15 minut. Dnevna količina: 2 skodelici neoslanjenega čaja.

Caj omehča sluz greje želodec in krepko učinkuje na trebušne organe in živce. Jemljemo ga za vodenico, slizotok pljuč in mokril, proti vetrovom, histeriji in pospeševanju menstruacije. (V nekaterih lekarnah se dobri tudi luštrekova voda, ki ugodno učinkuje pri nadušnosti: večkrat na dan po žličkah).

Koreniko, namočeno v žganju (1 del korenike, 2 dela žganja; uporabno čez šest dni), priporočajo zeliščarji. Jemlje se po požirkih in po potrebi. Pomaga pri želodčnih krčih, količki, spodbujanju prehabe in krepi želodec. Podoben učinek imajo tudi plodovi.

Za spomladansko okrepitev sveže korenike skuhamo, razrežemo na kolesca in pripravimo kot solato, ki je slična zeleni.

ABC

Modernizacija ceste Kropa-Dražgoše

Kropa - Iniciativni odbor za modernizacijo ceste Kropa-Jamnik-Dražgoše, ki so ga imenovali predstavniki krajevne skupnosti Kropa in predstavniki krajevne skupnosti Dražgoše, ob sodelovanju predstavnikov skupščin občin Škofja Loka, Kranj in Radovljica, že dalj časa vodi družbeno akcijo modernizacije te ceste. Modernizacija obsegata predhodna gradbina dela in asfaltiranje devet kilometrov makadamske ceste Kropa-Dražgoše. Predračunska vrednost znaša 12 milijonov dinarjev, od tega naj bi 6 milijonov zagotovila republiška skupnost za ceste, preostali del, po 2 milijona dinarjev pa naj bi zagotovile občine iz proračunov, samoupravne komunalne skupnosti in krajevne skupnosti.

D. SA.

Poimenovanje ulic in cest

Medvode - Na področju naselij Medvode, Svetje in Preska že dalj časa poteka obsežne priprave za poimenovanje ulic in cest. Krajan so zelo zavzeto sodelovali v razpravi in podali vrsto utemeljenih predlogov in pripombe na prvotni predlog. Komisija za poimenovanje ulic in cest je pripravila končni predlog 54 ulic in cest, ki so poimenovane po borcev NOV in aktivistih OF ter po krajevnih imenih. -fr

Novi telefonski priključki

Medvode - V krajevni skupnosti Medvode je zelo slabo razvijano telefonsko omrežje. Zamujeno skrilo popraviti, saj bo v kratkem na medvoški pošti pričela delovati nova telefonska centrala s 1.100 priključki. Del številk so namenili sosednjima krajevnima skupnostima Smednik in Pirniča. V naseljih Preska, Žlebe, Seničica in Golobrdo je izgradnja omrežja že v zaključni fazi, za druge predele krajevne skupnosti pa se izdeluje projektna dokumentacija. -fr

Odlikovanje gorjanskim planincem

do obeh postojank bi bila zelo dobrodošla.

Planinsko društvo Gorje združuje 850 članov, od katerih je 117 mladincev in 123 pionirjev. Jože Kosmač vodi uspešni mladinski odsek, svoj odsek pa imajo tudi alpinisti. Planinci so gostje doma Partizan. Dogovarjajo se, da bi v domu dobili eno sobo, kamor bi lahko shranili vsaj dokumentacijo.

Zadnji občni zbor, na katerem so ugotovili dobro delo in tudi ugoden finančni rezultat, je imel tudi slavnostni značaj. Dolgoletni predsednik Matija Klinar je ponovno prevzel to dolžnost, čeprav je že dopolnil 80 let. Planinci so se mu oddolžili s skromnim darilom, enako pozornost pa so izkazali tudi članu Stanku Dežmanu, ki je slavil 75. rojstni dan. Stanko še vedno skrbi za pota in markacije, za varno hojo in za trdnost klinov. Gorjanski planinci so poslali predsedniku Titu pozdravno brzojavko. Predsednik krajevne skupnosti Gorje Peter Sekloča je izročil Matiji Klinaru red zaslug za n-rod z bronastim vencem, podpredsedniku društva Lojzetu Janu pa red dela s srebrnim vencem. Oba je odlikoval predsednik Tito!

J. Ambrožič

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENISKE OBČINE

(20. zapis)

V prejšnjem zapisu sem povedal, kako žalostna smrt je doletela pisatelja Josipa Vandota. Dobrega moža resda ni več. Toda živel bo v svojem Kekcu, dokler bo kaj slovenskih otrok, ljubiteljev pravljene bratnje. Kot bodo živel tudi otroci iz zgodb o Kekčevih dogodivščinah: Tinkara, Mojca, Jerica in Rožle. In tudi čudaška bitja iz gozdov, zdaj dobra, zdaj zla - kot so Pehta, Bedane, Kocelj, Kosobrin in še drugi - bodo živela v otroški fantaziji. Res, Vandotov spomin bo živel v njegovih delih.

in življenje v njem ena sama uganka, velika pravljica, narava pa polna bajnih bitij, poleg dobrih bogov in zlih besov. Ti vsi žive svoje posebno življenje in snujejo iz večnosti v večnost. Fantazija naših davnih prednikov je bila popolnoma enaka fantaziji naših današnjih otrok. Česar niso dojeli z razumom, so odeli v pravljeno kopreno. V ta svet so verjeli otroško preprostosti ljudje vse doble, dokler ni prišlo spoznanje, z njim pa razočaranje. Slednero spoznanje nas sicer postavi na trdno podlagi, da je smrt fantazije, smrt velikega lepega in zanimivega sveta, ki si ga je ustvarila fantazija. V trezni vsakdanosti pa pravljica nima več prostora.«

PRIZNANJE

Za življenja Josip Vandot ni veljal za velikega, niti za pomembnega slovenskega pisatelja. Skromnost, nevsičljivost in nesrečen poklic so dušili njegov polet, hkrati pa ga potiskali v zadnje vrste pisočnih mož.

Toda nov čas je Vandotu bolj načoljen, sodobni slovstveni zgodovinarji so pravzparav šele odkrili njegovo ljubezni delo. Sedaj šele ima Vandot svoje pravo mesto v naši književnosti. Poleg Petre Dobrile in Franceta Novšaka, ki sem ju že citiral, je treba opozoriti na besede pisnika Jožeta Smita:

»Iščem po spominu in ne najdem zgodbe, podobne Vandotovemu Kekcu. Sprašujem se, kateri od mladih junakov mi je do danes ostal v srcu, pa uzrem ob Kekcu samo še Toma Sawyerja. Zato Kekca vsakokrat odkrivam novega, čeprav je njegova prva, najprej ugledana podoba vendar vedno ista. Drobni, a prikupen, veder deček me vodi s seboj v skrivnostni gorski svet in prestavlja me nazaj v tisti neznan čas, ki ga opisujejo pravljice.«

ZDRAVO, KEKEC!

Res zdaj moram končati pisanie o Vandotu in njegovem Kekcu. A kot vselej, tako mi je tudi za slovo ostalo nekaj podatkov, ki jih velja zabeležiti:

O Kekcu in njegovih dogodivščinah so bili narejeni trije filmi (režiral Jože Gale), ki so bili prodani kar v trideset držav!

Prejšnje leto je ljubljansko Šentjakobsko gledališče uprizorilo igro s petjem »Kekec in Mojca«. Režiral jo je Milan Stante.

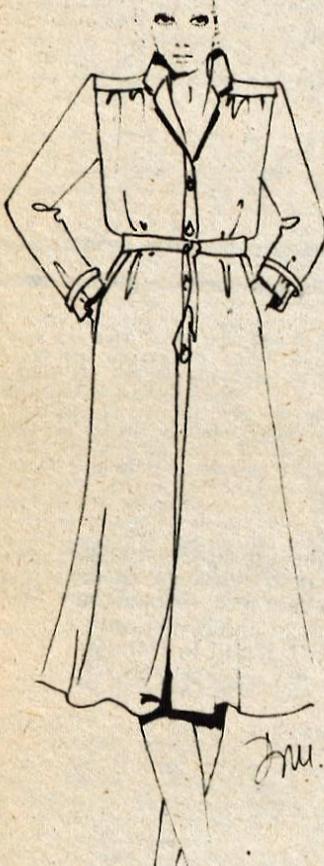
Po pripovedi Vandotove hčerke Jelice je bil njen oče - Kekec sam! Zdrav pastirček, živahan in vesel kot sončen dan, se je najraje potikal po rovtih. Povsod ga je bilo polno. Ni se bal gorskih bitij, četudi mu je mati pripovedovala o hudi vili Škrlatici, o divjem možu Prisanku, ki živi pod tistim oknom v Prisojniku, v tesneh potoka Martuljka preži tetu Pehtu na poredne otroke. Tekal je po obrovnih in robeh, med skalovje in skozi rušje. Veter, ki je bril z gora, mu je nenehno šepetal bujne pravljice, v katere pa se je motala misel, da pogumen in pošten človek vselej uspe.

Bedančeva kozlovska čreda za A kom

MARTA ODGOVARJA

Tanja, Kranj — Rada bi imela športno krojenje in preprost plašč. Vzorec blaga vam prilagam. Stara sem 31 let, visoka 169 cm, težka sem pa 63 kilogramov.

Odgovor — Plašč je nekoliko širšega kroja, ima manjši ovratnik, enovrstno zapenjanje in dva žepa. Pod krajšim sedlom je spredaj in zadaj ubran. Rokava so ravna, spodaj stisnjena s pasom. Dolžina je čez koleno, pas pa iz blaga.

Ta mesec na vrtu

GREĐICA RDEČIH JAGOD

Pri jagodah moramo v marcu odstraniti vse posušene, porumenele in poškodovane liste; porežemo jih z ostrom nožem, ne da bi poškodovali razrastiše rastline. Porezane liste zberemo in uničimo, ker so na njih pogosto povzročitelji bolezni.

Med vrstami jagod zrahljamo zemljo in jo pripravimo za talno zastirko. Vendar pa moramo biti pri okopavanju jagod previdni, da ne poškodujemo korenin. Dosedajo zastirko podkopljimo ter jo nadomestimo z novo. Najprimernejša je šota, katere damo za 5 cm na debelo. Zemlja se tako bolj počasi izsušuje in tudi plodovi se med dozorevanjem ne morejo zamazati z zemljijo.

Obenem jagodnemu nasadu tudi pognojimo z umetnimi gnojili. Gno-

DIŠAVNICE IN ZAČIMBE

Krebuljica

Tanki, praproti podobni listi te korenove sorodnice so zelo podobni peteršiljevimi. Ampak tu se podobnost med peteršiljem in krebuljico tudi neha. Krebuljica ima poseben okus, ki nekoliko spominja na Janež. Krebuljica, pehtran, peteršilj in drobnjak veljajo v francoski kuhinji za «quatre fine herbes», to je, štiri bolje dišavnice.

Krebuljico dodajamo juham, omakam in solatam. Zaradi njenih prikupnih listov in večje krasimo z njim hladne jedi. Izvrstno se poda k omletam, polnjenim s sirom.

jilo trosimo po okopavanju, toda preden razgrnemo zastirko. Trosimo suho umetno gnojilo v zrcnih: najbolje so tiste mešanice nitrofoksala, ki vsebujejo manj dušika. Na kvadratni meter damo okrog 30 gramov gnojila.

Sicer se jagode sade jeseni, toda včasih se zgodi, da jeseni še ne moremo saditi jagod tja, kjer namavamo pripraviti novi nasad, ker zemljišče še ni izpraznjeno. V tem primeru lahko sadimo jagode tudi spomladsi. Za to so primerne sadike, ki smo jih že jeseni pikirali. Če sadimo jagode z velikimi koreninskimi grudami, lahko pričakujemo precejšen pridelek že prvo leto. Pred sajenjem moramo jagodne sadike temeljito zaliti, da koreninske grude ne razpadajo. Jagodne sadike vzgajamo v zemlji s primesjo šote, ki pospešuje razvoj korenin in tako presajene rastline skoraj nemoteno rastejo naprej.

Sadike, katere jeseni nismo pikirali, dajo prvo leto le neznaten pridelek. Ker jagode pri pomladni setvi še ne pokrijejo popolnoma grede, lahko medvrstni prostor izkoristimo za zgodnjo zelenjanjo kot je redkvica, zgodnji korenček in podobno.

Sadike, katere jeseni nismo pikirali, dajo prvo leto le neznaten pridelek. Ker jagode pri pomladni setvi še ne pokrijejo popolnoma grede, lahko medvrstni prostor izkoristimo za zgodnjo zelenjanjo kot je redkvica, zgodnji korenček in podobno.

Dušena puranova bedra

Za 5 oseb potrebujemo: 75 dkg puranovih beder, 50 dkg jušne zelenjave, 1 čebulo, 10 dkg prekajene slanini, 2 del merlotata, sol, paper, lovorjev list in zeleni peteršilj.

Na slanini, narezani na kocke, pražimo drobno narezano zelenjavjo, dodamo osoljeno meso. Ko se vлага izpari, dolivamo kostno juho. Dodamo paper, lovorjev list in vino ter pokrito dušimo do mehkega. Ko je meso mehko, ga položimo na ovalni krožnik, omako zmiksamo, še prevremo in z njim prelijemo meso.

Varčujmo pri plinu

Če se hočemo okoristiti s prednostmi, ki jih predstavlja plin kot toplotni vir energije, potem moramo poznavati vse tehnične prednosti plinskih aparativ. Predvsem moramo vedeti, da je vsak plinski gorilnik s polnim plamenom, nato ogenj »pripremo« toliko, da juha, krompir, zelje itd. počasi vre. S spremnim izbiranjem velikosti plama, zmanjšujemo porabo plina. Vedeti pa moramo, da le čist gorilnik varčuje plin.

Popolnoma moramo ločiti pravilni Bunsenov plamen od napačnega, ki ne samo, da nam počeni posodo, temveč nekoristno troši plin, zastruplja in zasmraja zrak v prostoru. Pri kuhanju ne uporabljamo ozkih posod. V posodo nalijemо le toliko vode, kolikor je potrebujemo. Z odvečno vodo ne tratimo samo plina in časa, temveč uničujemo predvsem pri kuhanju zelenjave hran-

NAMAZ S SKUTO IN GNJATJO

POTREBUJEMO: 20 dkg skute, 1 dl mleka, 10 dkg surove ali kuhanje, bolj mastne prekajene svinjine, 1 drobno čebulo, sol po okusu, zeleni peteršilj.

Skuto pretlačimo, prilijemo mlačno mleko in penasto umešamo z metlico za stepanje snega. Med mešanjem dodamo sesekljano ali na mesoreznici zmleto svinjino, sesekljano čebulo in zeleni peteršilj. Po okusu solimo.

Moda

Domači zdravnik

Če imamo vneto grlo ali čire v grlu — Zdrobljeni sladki Janež zavremo v vinskem octu, pustimo 5 minut stati, nato precedimo. Ko je tekočina že mlačna, dodamo medu ter grgramo.

Ali pa: zdrobljeno laneno seme dobro premešamo z medom ter dajemo obkladke okrog vrata. Če so vneti mandeljni, grgramo čaj iz sladkega Janeža z medom.

Belo-modra ali belo-rdeča bo ljubljena kombinacija letaščega voletja. Tale jopica iz boudinov volne, kombinirana z gladko belo imo pridihi vedno elegantnega Chanel stila. Če se je boste lotile v samih desnih zank je spletena.

Srečanje s pisateljem

V šoli nas je obiskal mlad humorist, pisatelj Miha Mate. Ko je stopil v razred, kjer smo se zbrali vsi, ki radi beremo knjige, smo se vpraševali, kaj vanj. Le kakšen je? Je tudi sicer poln veselega smeha in zabavnih domišlic?

Ti dve vprašanji sta se mi utrnili ob njegovem prihodu, med pogovorom pa sem dobila odgovor. Moram priznati, da nam je Miha Mate povedal veliko zanimivih stvari in se nam pokazal kot srečen, uspešen in vesel človek. Njegova posebnost je, da govori v ribniškem narečju. Ko nam je prebral eno od svojih zgodb, se mi je prikazala, v čisto drugačni luči. Spoznala sem vso lepoto ribniškega narečja in ugotovila, da zgodba ne bi imela takega čara, če bi bila napisana drugače.

Pisatelj se ukvarja tudi s pisanjem kritik in tako smo imeli priložnost zvesti marsikaj zanimivega o tej stroki.

Tako se je vživel v pogovor, da sem dobila občutek kot da je eden izmed nas. Včasih je pogovor malce

LITERARNA UGANKA

Pisatelj Karel Grabeljšek za otroke piše hudočne pripovedi o zgodah in nezgodah naših partizanov. Prav gotovo ste se nekaterim od srca nasmejali, ko ste jih prebirali. Tudi knjiga, po kateri vas sprašujemo, je polna dobre volje. Uganite naslov te knjige!

Objavljamo kratek odlomek in ilustracijo.

Perilo, ki so mi ga tistikrat poslali od doma, je kar dolgo zdržalo, če tudi je bilo na meni noč in dan. Še sama pa se je začelo trgati, posebno potem, ko je postal topleje, ko sem se kdaj pa kdaj le spletel, da perilo pod vodo in ostregal največjo umazanijo z njega. Zdi se mi, da je njegovemu zdravju moje pranje škodovalo. Dobivalo je vse več luke in te so postajale vse večje. Nazadnje so bile že tako velike, da se spet oglašajo ob naslednji literarni uganki.

Odgovore pošljite do pondeljka, 31. marca, na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Literarna uganka. Izžrebanca čaka »svinčnik na vrvicu in komplet Glasovih značk. Srečno!

zastal, a je pisatelj takoj zapolnil praznino s kakšno svojo domišlico.

Toda kaj se skriva za krinko, ki jo kaže človek v javnosti, tegu ne vem. Gotovo ima tudi on svoje težave, slabke trenutke in razočaranja. Čas, ki smo ga preživeli skupaj, pa mi bo ostal v lepem spominu. V pogovoru s pisateljem šele prav spoznaš vrednost njegovih knjig, ki ti postanejo še veliko bolj razumljive.

Karmen Kristan, 8. b r. osn. šole Cvetko Golar, Škofja Loka

Polžek

Polžek leze, polžek gre. Če nastaviš mu roke, urne vse rožičke spravi, če čas šele naprej se odpravi. Počasi leze, vse oblez.

Robi Oblak, 6. a r. osn. šole Cvetko Golar, Šk. Loka

Nagrada gre v Gozd Martuljek

Zadnja literarna uganka pa res ni bila zahtevna. Odlomek je bil kajpak iz knjige Rumena podmornica mladinskega pisatelja Leopolda Suhodolčana.

Nagrada, kemični svinčnik na vrvici in komplet Glasovih značk, tokrat potuje v Gozd Martuljek 42 a, kjer živi Marjan Trstenjak. Iskrene čestitke, druge pa vabim, da se spet oglašajo ob naslednji literarni uganki.

Objavljamo kratek odlomek in ilustracijo.

Perilo, ki so mi ga tistikrat poslali od doma, je kar dolgo zdržalo, če tudi je bilo na meni noč in dan. Še sama pa se je začelo trgati, posebno potem, ko je postal topleje, ko sem se kdaj pa kdaj le spletel, da perilo pod vodo in ostregal največjo umazanijo z njega. Zdi se mi, da je njegovemu zdravju moje pranje škodovalo. Dobivalo je vse več luke in te so postajale vse večje. Nazadnje so bile že tako velike, da se spet oglašajo ob naslednji literarni uganki.

Mamica se razjezi, če ati začne nekaj brez zvez peti.

Moja mamica se razjezi takrat, kadar sva z bratcem poredna in takrat, kadar se nočem učiti.

Moja mamica se razjezi takrat, kadar očka bere knjigo in se na glas smeji, ker je tako smešna.

Moja mamica se jezi, kadar očka ali jaz ne prideva pravno domovo.

Moja mamica se jezi, če se očka pri mizi naslanja na časopis, ker se potem pozna na prtu.

Učenci 2. a r. osn. šole Peter Kavčič, Škofja Loka

Zakaj se mamice jezijo?

Moja mami se razjezi takrat, ko sem tečna. Moja mamica se razjezi takrat, kadar ne ubogam na prvo besedo.

Mamica se razjezi, če ati začne nekaj brez zvez peti.

Moja mamica se razjezi takrat, kadar sva z bratcem poredna in takrat, kadar se nočem učiti.

Moja mamica se razjezi takrat, kadar očka bere knjigo in se na glas smeji, ker je tako smešna.

Moja mamica se jezi, kadar očka ali jaz ne prideva pravno domovo.

Moja mamica se jezi, če se očka pri mizi naslanja na časopis, ker se potem pozna na prtu.

S ŠOLSKIH KLOPI

»Imate kaj odpadnega papirja?« se vsaj mesec vsaj enkrat pred imenom orehovških hiš ustavijo otroci iz podružnične šole Lucijan Seljak. Odpadni papir zbirajo in vozijo na žirino mesto v Šoli. Izkušček gre za izlete, za ročni križ in podobno. Včasih pa Jure, Dejan in Boštjan, ki so najbolj resti »zbiratelji«, papir odpeljejo kar na odpad. Za tri polne vozičke dobiti okrog sto dinarjev. Tako jim za drobne želje ni treba nadlegovati staršev. Stanovanja so rešena nadležnega papirja, naši papirni industriji pa s tem pomagajo. Nekaj vozičkov papirja, kolikor ga zberejo orehovški šolarji, sicer veliko, če bi se pa vsi gorenjski pionirji takole ipregledi v voz in zbrali vsi odpadni papir vsaj enkrat na mesec, bi se pa že pozna.

D. Dolenc

Včasih jokam

Nimam mame. Nadomešča jo oče. Mama mi je umrla, ko sem bil star tri leta, zato je ne poznam. Če očeta ni doma, je zelo pusto. Zdaj tudi brata ni, ker je pri vojakih. Oče se ukvarja z živino in lesom. Zna tudi kuhati. Kuha prav tako dobro, kolikor katerakoli mama. Zato ga imam rad kot mama. Ko pogledam na steno in vidim mamošino sliko, sem takoj žalosten in včasih se tušam.

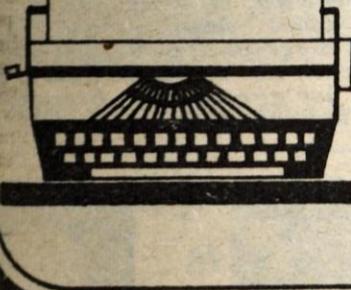
Franci Gorenc, 4. r. Vzgojni zavod Preddvor

**razstava in prodaja
pisarniške
opreme
in strojev**

**OD 17. DO 24. III.
V FESTIVALNI DVORANI
NA BLEDU**

ODPRTA VSAK DAN OD 9. DO 16. URE

VABLJENI!

murka

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

NOVA PRILOŽNOST

**S KOMPASOM
IN GLASOM
NA IZLET**

KDAJ?

29. in 30. marca

KAM?

V PREKMURJE

CENA izleta po osebi je:
za NAROČNIKE GLASA večja tudi za ožje svojce

1.100 din

1.050 din

V ceno je vračunano: avtobusni prevoz, gostinske storitve po sporedru vsi ogledi po sporedru ter vodstvo in organizacija potovanja

PRIJAVE Z VPLAČILOM SPREJEMAJO:

— POSLOVALNICE KOMPASA
— NAŠA MALOOGLASNA SLUŽBA V KRANJU

Naročniki Glasa ob prijavi predložite izrezek iz časopisa kjer je vtisnjena vaš naslov!

NE ZAMUDITE ENKRATNEGA DOŽIVETJA!

**AMATORSKO
GLEDALIŠČE
TONE ČUFAR
Jesenice**

Popravek razpisa prostih del in nalog upravnika gledališča objavljeno 14. marta 1980. namesto pet let delovnih izkušenj na vodilnih in vodstvenih delovnih naloga je pravilno pet let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih.

ABCROMURKA
GOLICA JESENICE
TO ZARJA
Akustika — servis
VIKTORJA KEJŽARJA 7, JESENICE, tel. 81-373

**Dostava
na dom
in montaža!**

**Obiščite nas!
Prizadevali si bomo ugoditi vašim željam!**

trgovina: — akustika, TV aparati
— glasbila

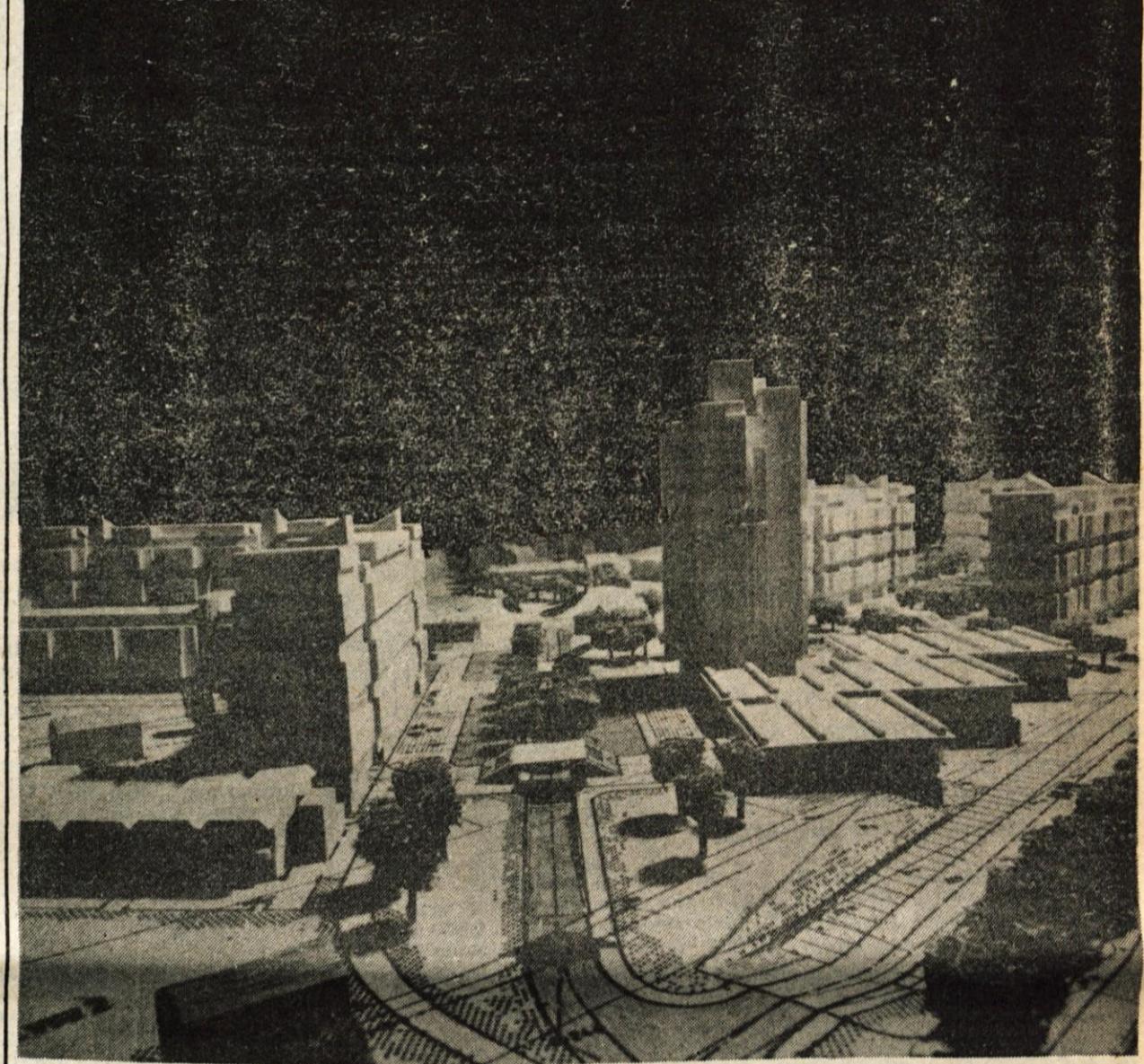
Tudi z manjšimi rednimi mesečnimi položaji se da v določenem času veliko privarčevati.

Če se odločite namensko varčevati za stanovanje, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 € kredita.

Vse podrobnejše informacije vam bodo dali v vaši banki.

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske vam pomaga s posojilom do stanovanja

**Osnovna šola
FRANCE PREŠEREN
Kranj**

Komisija za medsebojna razmerja delavcev rezpisuje prosta dela in opravila

KUHINJSKE POMOČNICE

za nedoločen delovni čas s polnim delovnim časom.

Prijave pošljite v roku 15 dni po objavi.

**DEŽURNE TRGOVINE
VELETRGOVINE
ŠPECERIJA BLED**

dne 22. 3. 1980

**MARKET DOBE BLED,
Kajuhova 3**

**SUPERMARKET UNION
JESENICE C. m. Tita 22**

Obrtnik

**ŠKOFJA LOKA
Blaževa ul. 3**

objavlja prosta dela in naloge

KV MIZARJA

Pogoji:
— poklicna šola lesne smeri z enim letom delovnih izkušenj

Posebni pogoji:
— poskusno delo 1 mesec

Nastop dela je možen takoj.

Prošnje pošljite v roku 15 dni po objavi oglasa na naslov Obrtnik, Škofja Loka, Blaževa ul. 3.

servis:
— popravilo izdelkov ISKRE in EI NIŠ v garanciji
— popravilo gospodinjskih, akustičnih in TV aparatov ostalih znamk

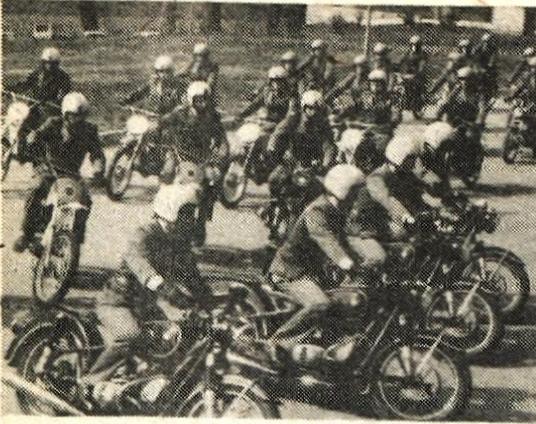

**DESA
art. 9535
v črni barvi**

podloga in zgornji del pravo usnje

690 din

PLANIKA

SPRETNI NA MOTORJIH — Kadeti med šolanjem opravijo izpit za voznike A in B kategorije, to je v učnem programu, vendar pa je hrumenje motorjev in vožnja na »krosovcih« za vse mlade tako privlačna, da je moto sekcija prav gotovo ena najštevilnejših po udejstvovanju mladih kadetov v popoldanskem času.

ZVEST POMOČNIK — V okviru Šolskega centra je tudi šola za vodnike službenih psov v Podutiku; šolan pes je v rokah vodnika velik pomočnik pri iskanju neštehnik, prav gotovo pa se je že ničkolikorat šolan pes izkazal pri iskanju izgubljenih otrok in odraslih, zasutih v snegu in podobno.

ISKANJE MAMIL — Posebej izšolani psi labradorske pasme so zaradi svojih prirojenih lastnosti še posebej primerni za iskanje za modernega časa — mamil. Prizadeli iskalci, zdaj jih vrgajamo že pri nas, so sicer zelo ješči, mamil pa ne poskusijo, kot sicer nekateri zmotno misljijo.

MOJSTRI PRIJEMOV — Tudi za mnoge športe velja kot za druge predmete, da jih kadeti lahko dopolnjujejo tudi izrednega programa: po barvah pasov pa da sklepati, da so med njimi že izredno spretni, kar gre zasluga brez dvoma tudi dobrim trenerjem.

V Sloveniji kljub dvem šolam za miličnike še vedno primanjkuje okoli 1000 miličnikov

Dinamičen poklic v službi varnosti

V trinajstih letih je v šoli za miličnike kadete v Tacnu zaključilo šolanje 1600 (vključno z letošnjimi) miličnikov — Štiriletna srednja šola vrgaja in izobražuje za strokovno podkovan, lep, a tudi težak poklic — Več kot 200 miličnikom kadetom se vsako leto pridruži še približno enako število izšolanih miličnikov in leto in pol trajajoče šole za miličnike v Ljubljani, ki edina usposablja tudi miličnice

Letos junija bo šolo za miličnike kadete v Tacnu zaključila že deseta generacija miličnikov kadetov, od kar je bila leta 1967 ta šola ustanovljena. Prav gotovo je kadetica v Tacnu pod Šmarjo goro najbolj znana šola v okviru Šolskega centra Republikega sekretariata za notranje zadeve SRS, iz katere je v vseh teh letih — najprej sicer triletnega šolanja kasneje pa štiriletnega — prišlo okoli 1600 miličnikov kadetov. Marsikdo pa to srednjo šolo zamenjuje s šolo za miličnike v Kotnikovi ulici v Ljubljani, ki prav tako usposablja za isti poklic vendar v bistveno krajšem času, polegrem letu: dijaki te šole pa prav tako kot kadeti zaključijo šolanje s približno enakim znanjem. Razlika seveda je, saj se v kadetico vpišejo učenci po končani osmiletki, v šolo za miličnike v Ljubljani in tudi v oddelki v Kopru in Mariboru pa po končani tri ali štiriletni srednji šoli delavec ali delavka, ki sta bila seveda sprejeta v milice, vendar (za moške) po opravljeni vojaški obveznosti. Miličnik oziroma miličnica prejemata med šolanjem osebni dohodek in se jim čas šolanja, ki je pravzaprav šolanje ob delu, vsteva v delovno dobo, kar je edini primer takega šolanja pri nas.

Dekleta, ki jih zanima poklic miličnice se vpisujejo — vsaj za sedaj je tako — le v šolo za miličnike v Ljubljani, to je v šolo, ki usposabi za poklic v poldrugem letu, medtem ko je srednja šola za miličnike v Tacnu še vedno namenjena zgolj fantom. Ne bi pa nikakor mogli reči, da med dekleti za ta poklic ni zanimanja, saj

miličnikov dovolj za nova dela in naloge. Čeprav letos kaže, da bo prijav za šolo v Tacnu veliko, pa se bojimo, da bo tako kot že prejšnja leta, zelo malo prijav s Primorske, Gorenjske, pa tudi Dolenjske, več pa jih je z ostalih regij. Po šolanju seveda miličniki želijo nazaj v svojo regijo, kar pa seveda prav zaradi skromnega zanimanja iz ostalih regij ni vedno mogoče.

Medtem ko je za vpis v šolo za miličnike pri postajah milice pravzaprav vse leto razpis odprt, saj se šola s tem kraškim programom začenja vsake pol leta, pa je za kadetico v Tacnu razpisni rok do 20. aprila. To na osnovni šolah in tudi na skupnostih za zaposlovanje, ki sodelujejo pri letošnjem vpisovanju v usmerjeno izobraževanje dobro vedenje, prav tako najbrž tudi vse o spremenljivih pogojih in o sposobnostih, ki se zahtevajo za sprejem v Tacen. Morda so najostrejši prav zdravstveni oziroma psihofizični pogoji in zaradi tega je sprejemno »rešeto« tudi najbolj gosti. Po zahtevnosti se šola verjetno vsaj glede splošno izobraževalnih predmetov ne razlikuje od nivoja ostalih srednjih šol, razlikuje pa se seveda po specifičnosti nekaterih predmetov, ki jih seveda ne bi našli na kaki drugi srednji šoli. Obenem pa imajo po končanem šolanju in seveda določenem času prebitem na praksi miličniki tudi možnost nadaljevati šolanje na višjih šolah ali fakultetah, kot so na primer višja upravna šola za notranje zadeve, pravna fakulteta itd.

Razvoj šole v Tacnu v zadnjih letih ni bil ravno majhen: zrasle so nove stavbe za bivanje dijakov, telovadnica, bazen, jedilnica, kabinetni pouk poteka z najšodobnejšimi učnimi metodami, pri katerih ima tehnika prav gotovo najvidnejšo mesto. Že samo to, da imajo svojo šolsko televizijo, ki lahko oddaja štiri programe, v katerega se lahko kadarkoli po zaslugu telekina vključijo tudi z najbolj sveže posneto oddajo, kar mimogrede povedano nima niti sodobno opremljena ljubljanska televizija; sami snenjajo tudi »dnevnik«, ki ga pripravljajo dijaki iz novega poklica, kaj šele, da bi bilo

FRANJO PETER-NELJ, pomočnik ravnatelja šole v Tacnu: »Kadetica v Tacnu ima kar zahteven učni program, ki se z interesnimi dejavnostmi sestavlja celovit vzgojno izobraževalni sistem.«

JOŽE VERBIČ, ravnatelj šole za miličnike kadete: »Letos zaključuje šolanje 170 kadetov, v desetih letih pa je iz tacenske kadetnice priskošlo okoli 1600 miličnikov. Šola je povezana s krajevno skupnostjo, mladinsko organizacijo, športnimi društvami in drugimi.«

FRANC KOSTREV, direktor Šolskega centra: »Vlogo milice pri nas je različna od druge v svetu: ne gre le na preganjanje pojavov, kriminalnih dejanj, pač pa je na prvem mestu prav gotovo zagotavljanje varnosti.« Nov, saj ima miličnik pri svojem delu večinoma opravka s poštenimi občani. Brez dvoma lep je težak poklic, v katerem si prizadavamo, da bi bilo kar najmanj uporabne orožja. Vse pove podatek, da lani niso miličniki nikoli uporabili orožja, niti niso bili z orožjem napadeni: smo ena od dežel, ki se s tako varnostjo lahko le povhali in pri tem imamo nedvomno veliko zaslug tudi delovanje milice.«

Foto: F. Perdan

TONE BREGAR, ravnatelj šole za miličnike v Ljubljani: »V šoli za miličnike in miličnico se z oddelkom v Kopru in Mariboru v poldrugo leto trajajočem šolanju izšola vsake leto okoli 220 miličnikov in miličnice med njimi je okoli 30 miličnic.«

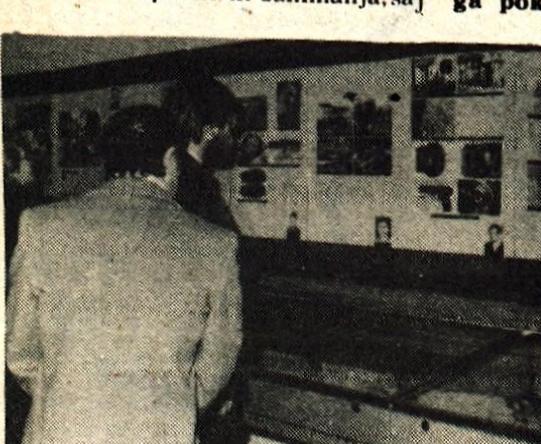
vinarskega krožka. Najsodobnejše so opremljeni tudi kabineti za fiziko in kemijo, da ne omenjamamo še fonolaboratorijski, kjer se uče treh tujih jezikov.

Zanimivo za obiskovalca, za dijake pa seveda le urjenje spremnosti in ostrega očesa, je tudi filmsko streljanje, posebej urejeno vadbišče za streljanje v gibljive cilje. Ne nazadnje je tu tudi »avto park« poln avtomobilov in seveda določenem času prebitem na praksi miličniki tudi možnost nadaljevati šolanje na višjih šolah ali fakultetah, kot so na primer višja upravna šola za notranje zadeve, pravna fakulteta itd.

Prav tako je treba povedati, da šola v Tacnu, kakor je sicer drugačna po internatskem načinu, načinu uniform in sicer nekaterih značilnostih vojaške šole, nikar živi zaprto in sama zase: nasprotoma pa si prizadava za sodelovanje s krajevno skupnostjo, z mladinskimi organizacijami, z ostalimi šolami tudi izrazito »ženskim«, kot je na primer medicinska šola, z vključevanjem dijakov v različne manifestacije od različnih javnih prireditv, pohodov in podobno. Skratka, dijaki šole v Tacnu ne bi smeli imeti po zaključenem šolanju in usposobljenosti za zahteven poklic tudi ne rebribnih težav pri vključevanju v življenje in delo, kar pa bi sicer stajalo prav gotovo, če bi na ta socijalno vzgojni vidik šolanja pozabili.

L. M.

»Če se le da,« pravi novi ravnatelj šole za miličnike kadete Jože Verbič, »vsakemu dijaku omogočimo ukvarjanje z dejavnostjo, ki ga veseli in pri tem ni pomembno število. Tako jih je recimo v slikarskem krožku le osem, vodi ga akademski slikar,«

KRIMINALISTIČNI MUZEJ — Ne le miličniki kadeti, tudi študenti pravne fakultete in drugi uporabljajo muzej kot učno bazo, saj v svojih oddelkih prikazuje ne le pregled najbolj znanih zločinov pri nas, z nekaterimi autentičnimi predmeti, pač pa tudi načine in posledice drugih kaznivih dejanj; poseben oddelok pa je namenjen pregledu zgodovine kriminala skozi stoletja pri nas.

FONOLABORATORIJ — Pouk tujih jezikov poteka v sodobno opremljenih učilnicah, pri tem pa uporabljajo tudi šolsko televizijo.

FOTOGRAFIRANJE — V svojem fotolaboratoriju se lahko kadeti v prostem času posvečajo svojemu konjičku.

POVEZAVA Z VSEM SVETOM — Uporabe vseh vrst brezplačnih zvez se sicer dijaki priučijo po obveznem programu, ne manjka pa tudi zagretih radioamatertov, ki v prostem času navezujejo stike z radioamatertji po vsem svetu. Prav ta Tacnu so radioamatertji ob potresu v Črni gori, ko nekaj časa niso delovale nobene druge zvezze, bili edini stik s potrebnim področjem ter tako skrbeli za potrebe pretek informacij.

Automobilskih školjki železarne ne marajo. — Foto: Perdan

Vsek odpadek ni odpadna surovina

Pri kranjskem Dinosu bodo letos zbrali več kot 17 tisoč ton odpadnih surovin — Boljša organizacija zbiranja po krajevnih skupnostih — Največ papirja zborejo pionirji — Najboljši so iz osnovne šole Tone Čufar z Jesenice

Ob podatkih, koliko ton odpadnih surovin, predvsem starega železa, najde v barvnih kovin in ne naredimo tudi stekla uvozimo in koliko želimo porabimo zanje, radi pokazovanja na delovne organizacije, ki so zadolžene za zbiranje odpadnih materialov, češ, koliko vsega leži steklo, je malo potruditi bi se bilo dobra. Ena takšnih delovnih organizacij je DINOS, ki ima svojo sedež tudi v Kranju. Zato smo se pričeli pozanimali, kako je z zbiranjem odpadnih surovin.

Povedali so, da so lani v njihovi matori, ki obsegata področje Idrije, Črke in vse Gorenjske zbrali 16.000 ton odpadnega materiala in več 10.000 ton železnih odpadkov, 1.500 ton papirja, 200 ton odpadnih kovin in 150 ton stekla. To je opravilo 44 delavcev, od katerih samo 8 »režicev«. Med slednjimi vitemi tudi vodje skladnič. Za

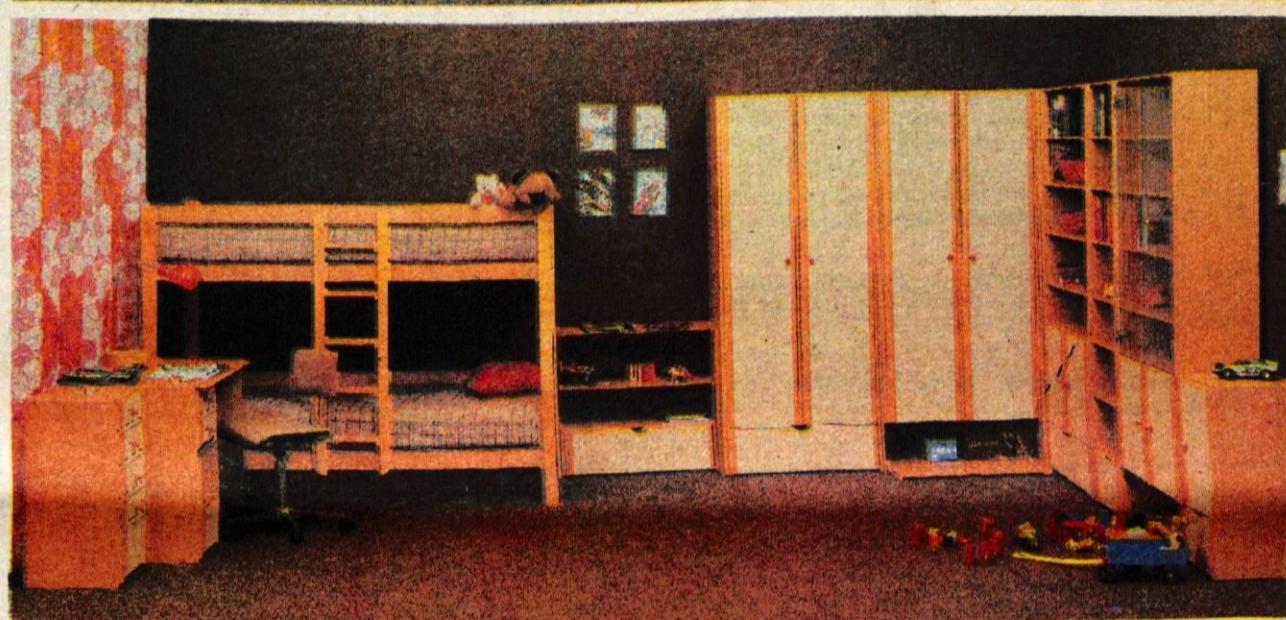
Uklanjanje kovinskih odpadkov. — Foto: F. Perdan

planirajo, da bodo zbrali 17.200 ton odpadkov, vendar pa že sedaj kaže, da bodo plan lahko precej presegli. Stevilo zaposlenih pa bo skoraj enako.

Odpadne surovine delavci Dinoa delajo po tovarnah, s katerimi imajo pogodbe in pri zasebnikih. Pravijo, da bi lahko zbrali veliko več odvzem starega papirja in stekla, če bi imeli v krajevnih skupnostih več posluha za zbiralne akcije. Pripravljeni so v krajevno skupnost, da pripravljati kontejnerje, v katere bi jih odložili, seveda sortirano, steklo in kovinske odpadke. Zbiranje papirja so se doslej najbolj izkazali pionirji. Najboljša pionirska organizacija, osnovane Tone Čufar z Jesenice, ki vsako leto zbere toliko starega papirja kot kranjske šole skupaj. Žbrani delavci Dinoa takoj odpeljejo vodje akcij, največkrat so to delavci ali mentorji pionirskega organizacijskega morajo sporočiti, kje je razlike.

Vendar pa surovin ni dovolj lebiti. Vse kovinske odpadke je potrebno natančno presortirati. Naša industrija namreč ne odkupuje bele, železne, emajlirane in nerjaveče kovin in ne aluminijevih žgur.

novo
iz Alpresa **sistem** **sava**

Značilnosti

cestavljenega sistema

Sava

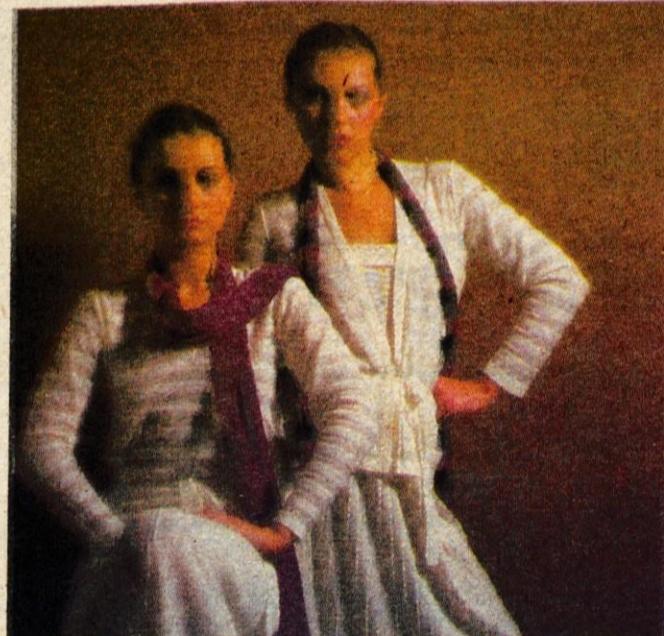
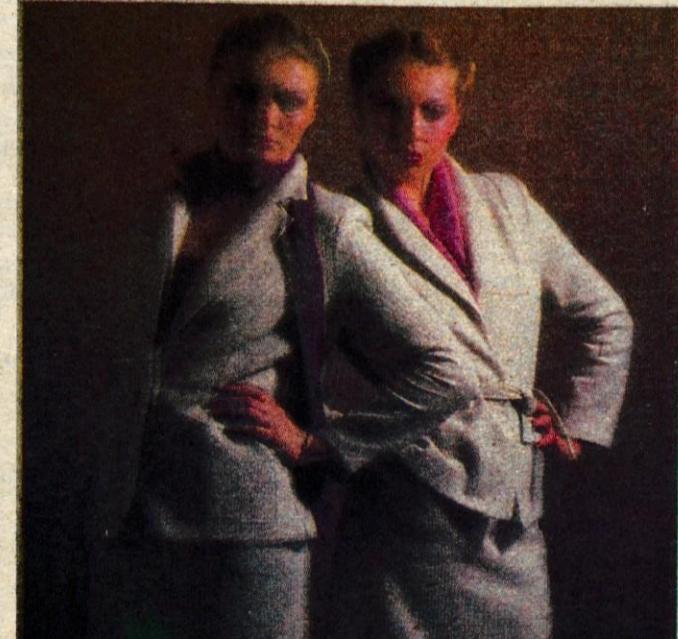
- dve izvedbi bukev, Uganda
- osem osnovnih elementov
- štiri višine
- dve širini
- dve globini
- 80 elementov

alples

industrija pohištva • Železniki

Modeli
iz kolekcije
pomlad —
poletje 80,

ki so dobili
priznanje
»ljubljanski zmaj«
na sejmu Mode
v Ljubljani.

Elektro Gorenjske

DELOVNA ORGANIZACIJA za distribucijo in proizvodnjo električne energije n. sub. o. Kranj JLA 6

Delovna skupnost skupnih služb DO Elektro Gorenjske razpisuje
28. marca 1980 ob 12. uri v poslovnih prostorih temeljne organizacije združenega dela ELEKTRO SAVA Kranj na Stari cesti 3 v Kranju

Licitacijsko odprodajo

- avto ZASTAVA - FIAT 132 GIS 107 KM, 1756 cm l. 1974
- več pisalnih in računskih pisarniških strojev in
- pisarniške opreme

Ogled zgoraj navedenih sredstev je možen od 11. do 12. ure na dan licitacije. Blagajna bo poslovala od 11. do 12. ure.

DO COLOR n. sol. o.
DSSS
Medvode

Delavski svet DO na osnovi 29. člena statuta delovne organizacije ponovno razpisuje prosta dela in naloge

VODENJE POSLOVANJA DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB - DIREKTORJA DSSS

Direktor delovne skupnosti skupnih služb vodi poslovanje, koordinira delo sektorjev ter skrbi za funkcioniranje vseh odnosov v delovni skupnosti ter med delovno skupnostjo in TOZD.

Pogoji: - visoka ali višja izobrazba ekonomske, pravne ali sorodne smeri.
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri odgovornih delih
- aktivno znanje enega tujega jezika
- primerne družbenopolitične in moralne lastnosti

Delo direktorja delovne skupnosti je opredeljeno kot delo delavca s posebnimi pooblastili in dolžnostmi za 4 leta.

Kandidate naprošamo, da pošljete svoje vloge v 15 dneh po razpisu v kadrovski oddelek DO COLOR Medvode, oz. se osebno oglasijo.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v zakonskem roku.

Krajevna skupnost Vodovodni stolp Kranj

Razpisuje po sklepu 15. seje sveta KS z dne 13. 3. 1980 prosta dela in naloge

ADMINISTRATORKE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Pogoji: - dvoletna administrativna šola
- moralnopolitična neoporečnost in družbenopolitična aktivnost.
Delo je s polnim in deljivim delovnim časom za nedoločen čas. Osebni dohodek je določen po samoupravnem sporazumu o osnovah in merilih za raz porejanje dohodkov v krajevnih skupnostih SRS. Kandidati naj prošnjo s kratkim življenjepisom in dokazili o šolski izobrazbi pošljajo na krajevno skupnost Vodovodni stolp, Begunjska 10 Kranj, v 15 dneh po objavi.

Iskra Elektromehanika Kranj
TOZD Tovarna telefonskih enot
64273 Blejska Dobrava 124

na osnovi delavskega sveta ponovno razpisuje imenovanje

individualnega poslovodnega organa TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje razpisne pogoje:

- visokošolska ali višešolska izobrazba tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- poznavanje smeri razvoja in proizvodnje ter strateške usmeritve temeljne organizacije
- pogoje, ki jih za individualne poslovodne organe določa Družbeni dogovor o načelih za izvajanje kadrovske politike v občini Jesenice
- aktivno znanje enega svetovnega jezika

Mandatna doba traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev je treba poslati v zaprti ovojnici v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov:

Iskra Elektromehanika Kranj, 64273 Tovarna telefonskih enot, z oznako za razpis IPO TOZD. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 45 dneh po zaključku razpisa.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o.
TOZD Socialna medicina in higiena Gorenjske, Kranj b. o., Gospodovska 9

Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge

SNAŽILKE

- dokončana ali nedokončana osemletka
- priučena delavka

Pismene ponudbe z dokazili pošljite v 15 dneh od dneva objave na gornji naslov. Izbera kandidatov bo opravljena v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRAJN

Modne, elegantne in praktične ženske obleke za spomlad dobite v prodajalnah Triglav konfekcij v Kranju, Tržiču in Kamniku

Marmor Hotavlje
Ind. naravnega kamna Gorenja vas

Razpisna komisija razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. VODJE GOSPODARSKO-RAČUNSKEGA SEKTORA

Pogoji: - visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri in 4 oziroma 5 let delovnih izkušenj v računovodstvu
- gospodarska razgledanost in moralno politične kvalitete
- potrdilo o nekaznovanju
- znanje enega svetovnega jezika

2. VODJE TEHNIČNEGA ODDELKA

Pogoji: - visoka ali višja izobrazba tehnične ali organizacijske smeri in najmanj 4 oziroma 5 let delovnih izkušenj v vodstvenih delih v tehnični službi
- gospodarska razgledanost in moralno politične kvalitete
- potrdilo o nekaznovanju
- poznavanje kamna, strojev, orodja in reprodukcijskega materiala, specifičnost in izvor istih
- poznavanje rudarskega zakona in predpisov v gradnjištvi
- znanje enega svetovnega jezika

3. VODJE NABAVNO PRODAJNEGA ODDELKA

Pogoji: - visoka ali višja izobrazba ekonomske, komercijske, organizacijske ali tehnične smeri in najmanj 4 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih v komercialni
- gospodarska razgledanost in moralno politične kvalitete
- potrdilo o nekaznovanju
- poznavanje kamna, strojev, orodja in reprodukcijskega materiala, specifičnost in izvor istih
- znanje enega svetovnega jezika
- vozniki izpit B kategorije

Za vsa dela in naloge je mandatna doba 4 leta.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Marmor Hotavlje, Industrija naravnega kamna, 64224 Gorenja vas, s pripisom za razpisno komisijo.

Kandidate bomo o izboru obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

Iskra

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko Kranj n. sol. o.

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD TOVARNA LEFONSKIH ENOT BLEJSKA DOBRAVA ponovno razpisujemo imenovanja

individunalnega poslovodnega organa**Temeljne organizacije**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati naslednje razpisne pogoje:

- visokošolska ali višešolska izobrazba tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- poznavanje smeri razvoja in proizvodnje ter strateške usmeritve temeljne organizacije
- pogoje, ki jih za individualne poslovodne organe določa Družbeni dogovor o načelih za izvajanje kadrovske politike v občini Jesenice
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika

Mandatna doba traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev je treba poslati v zaprti ovojnici v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, TOZD Tovarna telefonskih enot, Blejska Dobrava 124, 64273 Blejska Dobrava z oznako za razpis IPO TOZD TEL.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 45 dneh po zaključku razpisa.

ŠT Tovarna vijakov Plamen Kropa

Na podlagi sklepa Delavskega sveta z dne 31. 5. 1979 objavlja dne 28. 3. 1980 ob 12. uri v tovarni licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

1. osebni avto CITROEN CX 2200, letnik 1976, prevoženih 120.000 km
2. osebni avto CITROEN DS-21, letnik 1973, prevoženih 300.000 km z generalno.

Ogled vozil je možen 1 ura pred licitacijo v tovarni.

Poleg kupnine je kupec dolžan plačati tudi prometni davek.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

ČEBAŠEK MARIJE

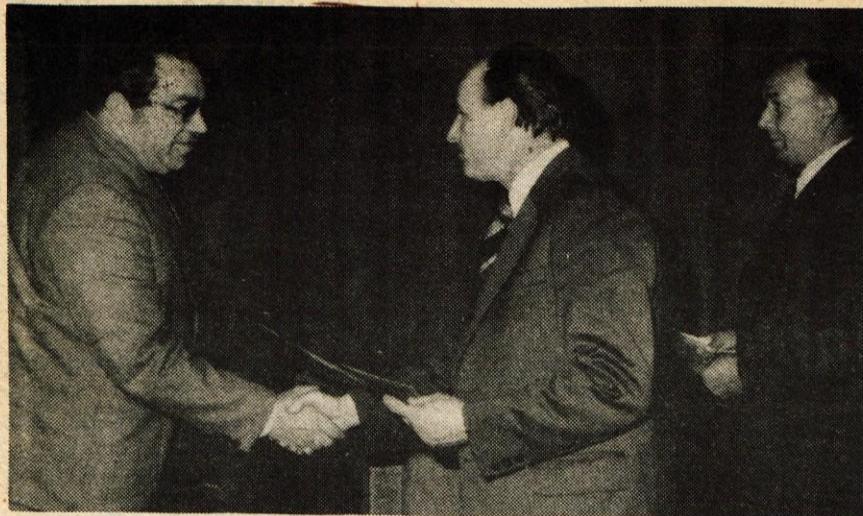
Udametove mame iz Trboj

se zahvaljujemo dobrim sosedom za pomoč, sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje ter podarjene vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo č. g. župniku iz Smlednika za lepo opravljen obred. Iskreno se zahvaljujemo pevcom iz Naklega za tako lepe žalostinke.

Iz srca se zahvaljujemo vsakemu posebej za spremstvo na njeni zadnji poti.

Vsi njeni!

Naklo, Trboje, 15. marca 1980

Gasilci iz kranjske občine so na občnem zboru ocenili preteklo delo, sprejeli delovni program, izvolili novo vodstvo in podelili priznanja najzaslužnejšim. — Foto: F. Perdan

Gasilstvo išče mlade

Na občnem zboru občinske gasilske zveze Kranj so za novega predsednika izvolili Vili Tomata, za poveljnika pa Franca Košnjeka — Pomembna vzgoja mladih gasilcev

Kranj — Pozdrav pionirjev gasilcev je bil prijeten uvod v ponedeljkov občni zbor občinske gasilske zveze Kranj, na katerem so ocenili preteklo delo štirih let in sprejeli delovne usmeritev za prihodnja leta. Predstavniki 38 gasilskih društev po krajevnih skupnostih, šestih društev v organizacijah združenega dela in poklicnih enot v Kranju ter na letališču, ki združujejo skupno skoraj 4000 gasilcev, od katerih jih je 1800 v operativi, so predsedniku Titu naslovili pozdrav z iskrenimi željami za zdravje!

Gasilska organizacija je med tistimi družbenimi organizacijami, ki jo odlikuje delavnost, samoiniciativnost, požrtvovalnost ter prljubljenost med ljudmi. Takšna je tudi kranjska, ki je v preteklih štirih letih organizirala tečaje in seminare za strojnice, gasilce in častnike, pripravljala občinska tekmovalja od pionirjev do veteranov, sodelovala v družbenih preventivnih akcijah in oblikovanju zakonodaje s tega področja, pripravljala pionirska tekmovalja v znanju, dosegala uspehe pri vključevanju žensk v gasilstvo, prevzemala pomembne naloge v akciji Nič nas ne sme presenetiti ter se organizacijsko ter tehnično kreplila. Gasilstvo kranjske občine ima na primer nad 35 vozil, nad 70 prenosnih črpalk, 32 kilometrov cevi, 32 gasilskih domov in kopico orodišč, 73 vodnih rezervoarjev in več druge opreme. To je oprema, ki so jo zagotovljali gasilci s prostovoljnim delom, s pomočjo interesnih skupnosti za varstvo pred požari, s prispevki krajanov in pomočjo združenega dela. Ti viri bodo tudi v prihodnje igrali pomembno vlogo.

vendar bo težo financiranja prostovoljnega gasilstva treba vedno bolj prenatisati na interesno skupnost.

To sicer ne bo lahko, saj se gasilska oprema, posebno zaščitna, draži.

Vendar se gasilci tega zavedajo že sedaj, saj so gospodarno ravnali z denarjem.

Pomanjkljivosti, na katere so opozarjali gasilci na občnem zboru,

so srž delovnega programa za prihodnje. Merilo za uspešnost naj bo preventiva in ne število požarov! Prav tako je treba odstraniti pomanjkljivosti, ki so se pokazale v akciji NNNP in na vajah, ki jih marsikatero društvo še ne jemlje dovolj resno. Gasilstvo še ni dovolj prodrlo v osnovne šole. To bo izredna vloga mentorjev, ki ne smejo biti le izkušeni gasilci, temveč tudi vzgojitelji in prijatelji mladih. Vezi s poklicnimi enotami morajo biti tesnejše, predvsem pa morajo gasilci še bolj postajati del samoupravnega in ustvarjalnega življenja v krajevnih skupnostih in v okviru organizacije SZDL. Problemi naj združujejo sile, pa naj bo pobudnik za akcijo gasilsko društvo ali katerakoli druga organizacija v skupnosti.

Novi predsednik občinske gasilske zveze je postal Vili Tomat, sedanji predsednik Franc Košnjek.

J. Košnjek

NAKLO — V soboto, 22. marca, ob 19. uri bo v domu družbenopolitičnih organizacij v Naklem predavač Rada Kočevjarja o Egipetu — Na večna reka. Predavanje organizira podmladek Turističnega društva Naklo. Obljubljajo, da bodo takšna predavanja vsako sočto v marec in aprilu.

KRANJ — Sahovski klub Sava in ŠD Kranj vabi sindikalne organizacije, sahovske klube in sekete v občini Kranj, da se s svojimi ekipami udeleže sahovskega tekmovanja in pokal maršala Tita, ki bo v pondeljek, 21. marca ob 16. uri v domu JLA v Kranju.

KRANJ — Nedeljski množični tok na Pokljuki je priložnost, da se izberi in nastopa udeleži čim več ljubiteljev narave. V ta namen je zbor večjih skupin organizatorjev pripravljal vodnik za rekreacijo in Zvezni tehnokulturnih organizacij, ki organizirajo avtobusni prevoz, ki bo postajal v Planini. Ustavil se bo tudi na Planini, na avtobusni postaji v Kranju, na Kotriči in v Naklem. Povratek bo predvidoma ob 17. uri.

RIAD — Povraševanje po nafti v svetu iz dneva v dan več voznikov naftne so sporočili, da se bodo 5. maja v saudskem mestu Taif dogovarjali o cenah in izvozu, med drugim tudi v države v razvoju.

VREME — Po vsej Sloveniji bodo danes oblačeno z manjšimi padavinami, ki se bodo okrepile.

Ujela in zvezala »gosta«

Lastnik vikenda na Zg. Vetrnem pri Tržiču Janez Trlep iz Ljubljane si pač ni mogel misliti, da bi lahko kdo brez njegove vednosti bival v njegovem vikendu. Ko sta se z znancem Radivojem Rančurjem 29. februarja okoli 14.30 pripeljala na Zg. Vetrno, je Trlep takoj opazil, da je nekaj narobe, saj so vrata že od daleč kazala znake vломa. Zato sta se vikendu približala vsak s svoje strani. Res je neznanec zaslišal, da bo dobil obiske, pa je planil ven in stekel proti gozdnu. Lastnik in njegov znanec pa nista odrevnela od plesenčenja, pač pa sta planila za njim in ga skušala zadržati, med prewanjem pa se je moškemu uspelo iz-

NESREČE

NEPRIMERNA HITROST

Naklo — Na magistralni cesti v Bistrici pri Naklem se je v ponedeljek, 17. marca, ob 18.30 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Anton Prezelj (roj. 1944) iz Kranja je vozil proti Podtaboru, ko ga je po klancu navzdol proti Bistrici zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati, avtomobil je zasukalo, da je opazil nasip na desni strani ceste, od tu pa ga je spet odbilo na cesto. Voznik ni bil ranjen. Škode na avtomobilu pa je za 200.000 din.

TOVORNJAK STRESEL TOVOR

Kranj — V torek, 18. marca, ob 13.45 se je na magistralni cesti med Kranjem in Radovljico na Ljubnem polju pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornjaka avtomobila Franca Štefe (roj. 1940) iz Kranja je vozil proti Kranju, pri tem pa zavozil preveč v desno in zadel drsnou ogredo, od tu pa ga je odbilo, vendar je tovornjak še enkrat trčil v ogredo, nato pa se je prevrnil. Pri tem se je po vozišču stresel ves tovor, več kot 7 ton tračnega jekla v kolobarjih. Voznik Štefe je bil pri tem lažje ranjen. Škode na vozilu pa je za 170.000 din.

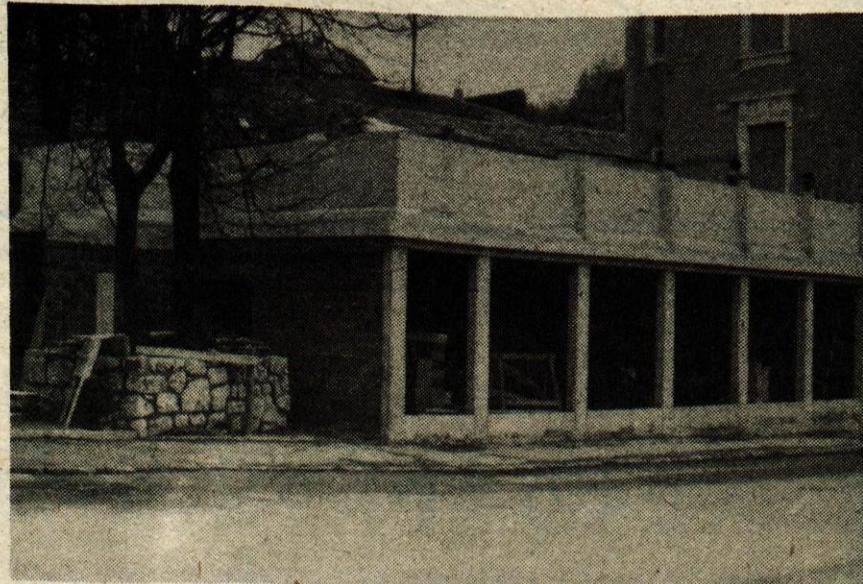
AVTO V PEŠCA

Kranj — V sredo, 19. marca, ob 19.25 se je na Koroški cesti pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Ivan Porenta (roj. 1933) iz Sv. Duha je peljal od Zlatega polja proti centru; pri Stošičevem spomeniku sta cesto po prehodu prečkalila dva pešča, tako da je avtomobil Srbohrana Stančeviča (roj. 1955) iz Kranja zadel, da je padel in obležal s pretresom možgan in zlomljeno nogo.

Eksplozija v kamnolomu

Visoko — V kamnolomu Kovski vrh — Visoko pri Škofji Loki je v ponedeljek 17. marca, dopoldne nastala eksplozija, v kateri je takoj umrl Idris Felić, medtem ko so Mehmeda Bajramovića, Mustafa Kadića in Smaila Mujedića ranjene pripeljali v Klinični center, vendar pa so vsi trije izven življenjske nevarnosti.

V kamnolому je bilo zaposlenih sedem delavcev, ki so z miniranjem lomili kamenje. Zadnje miniranje je bilo 13. marca popoldne in takrat so tudi, tako da je vodila miniranja ugotovil, porabili tudi ves eksploziv. V ponedeljek, 17. marca, so delavci spet prišli v kamnolom. Ugotovili so, da je vrtalni stroj pokvarjen, zato je delovodja odšel telefonirat serviserju. Medtem so delavci na delovisku zakurili ogenj in okoli 10. ure je močno počilo. Komisija je ugotovila, da so delavci zakurili ogenj tako, da so zanetili čistilno volno namočeno v nafti ter drva ter kartonsko embalažo, dosuli pa so tudi nekaj eksploziva amoniaka, vendar pa doslej še ni znano, kje so ga našli.

BLED — Že dolgo je bila premajhna točilnica kranjskih Živil na cesti Svobode na Bledu. Tako majhna je bila, da so ji domačini rekli kar »peglezne«. Prav zaradi dobrega obiska so pri Živilih sklenili, da lokal že za letošnjo sezono povečajo in preuredijo. Novembra so z gradbenimi deli začeli, maja pa so otvoritev, so povedali. Povečana točilnica s kuhinjo bo imela 42 sedežev, terasa nad točilnico pa okrog 90 sedežev. Ponudbo malic, na katere so zaradi nizkih cen največ hodili domačini, pa seveda tudi turisti, bodo zdaj lahko še povečali in popolnili. Sest milijonov bo stata investicija. Gradbena dela je prevzel domačo gradbeno podjetje GRAD Bled, notranjo opremo pa LTH Škofja Loka. — Foto: F. Perdan

lotite se teka

Pečo
trim
sportna obutev